

Ο ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΤΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΝΟΡΙΑΚΟΥ ΚΛΗΡΟΥ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΟΥ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ "ΕΚΚΛΗΣΙΑ,"

ΕΤΟΣ Ζ' | ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19 |

1 ΜΑΪΟΥ 1958

| ΛΡΘ. 9

Ο ΙΕΡΕΥΣ ΕΞΟΜΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΣ

Θέμα σπουδαιότατον, τὸ ὁποῖον ἀναφέρεται εἰς τὴν ἐσωτερικὴν ζωὴν τοῦ ἱερέως, εἶναι τὸ ζήτημα τῆς ἀτομικῆς αὐτοῦ ἐξομολογήσεως.

"Ὡς ὁμολογηθῆ, μετ' εὐλικρινείας, ὅτι ὀλίγοι ἐκ τῶν ἐν Χριστῶ ἀδελφῶν μας χρησιμοποιοῦν δι' ἑαυτοὺς τὴν ἐκ τοῦ ἱεροῦ μυστηρίου τῆς Μετανοίας καὶ Ἐξομολογήσεως χάριν, τὴν χορηγοῦσαν τὴν ἄφεσιν τῶν παραπτωμάτων, τὴν καθαίρουσαν ἐκ τοῦ ῥύπου τῆς ἁμαρτίας τὴν ψυχὴν, τὴν ρυθμίζουσαν πρὸς τὰς ὕψηλὰς ἀπαιτήσεις τοῦ θείου θελήματος τὴν συνείδησιν τοῦ ἀνθρώπου.

Παραδεχόμεθα ἡμεῖς οἱ ὀρθόδοξοι, ὅτι ἢ διὰ τοῦ μυστηρίου τῆς Ἱερωσύνης χρησιμοποιεῖται θεία χάρις οὐ μόνον παρέχει εἰς τὸν χειροτονούμενον τὴν πνευματικὴν ἐξουσίαν πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἱερατικῶν τῶν καθηκόντων, ἀλλὰ καὶ εἰδικὴν τινα χάριν, ἐφ' ὅσον ἐπαξίως οὗτος λαμβάνει τὴν χάριν τῆς Ἱερωσύνης, πρὸς κατόρθωσιν ἱεροπρεποῦς καὶ ἐναρέτου βίου.

Ὁ Ἱερεὺς ὁμως, καὶ περιβεβλημένος τὴν χάριν ταύτην τῆς Ἱερωσύνης, δὲν παύει νὰ εἶναι ἄνθρωπος ὑποκείμενος εἰς πτώσιν.

Ἡ ἄκρα ἀγιότης ἄρα, ἢ ἀναμαρτησία, εἶναι ἰδιότης μόνον τοῦ Θεοῦ. Ὁ ἄνθρωπος καὶ ἂν ἀκόμη ὁ βίος αὐτοῦ διαρκέσῃ μίαν μόνον ἡμέραν, καὶ πάλιν δὲν δύναται νὰ εἶναι «καθαρὸς ἀπὸ ῥύπου», κατὰ τὴν Ἁγίαν Γραφήν. Ἀνάγκη, λοιπόν, καὶ ὁ Ἱερεὺς, ὡς ἄνθρωπος, νὰ προσφύγῃ εἰς τὴν καθαρτικὴν καὶ σωστικὴν ἐνέργειαν τοῦ μυστηρίου τῆς Ἱεράς Ἐξομολογήσεως.

Κατὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς Ἐκκλησίας μας τὸ μυστήριον τῆς Μετανοίας καὶ Ἐξομολογήσεως καταλέγεται μεταξὺ τῶν ὑποχρεωτικῶν διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν πιστῶν Μυστηρίων. Πῶς, λοιπόν, ὁ Ἱερεὺς θὰ ἐξαιρέσῃ ἑαυτὸν τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης, τῆς ἀναγομένης εἰς τὸ κεφαλαιῶδες ζήτημα τῆς σωτηρίας τῆς ψυχῆς του;

Ὁ Ἱερεὺς ὀφείλει νὰ εἶναι ὁ κατ' ἐξοχὴν πνευματικὸς ἄνθρωπος, διότι τοῦτο ἀπαιτεῖ ἡ ἱερατικὴ του ἰδιότης καὶ ἢ ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἀποστολῆς του. Ἡ ἱερατικὴ του ἰδιότης ἀπαιτεῖ καθα-

ρότητα ψυχῆς ἐγγίζουσαν τὴν ἀγγελικὴν λευκότητα, διότι ὁ ἱερεὺς εἶναι ὁ τελεστής τῶν ἱερῶν Μυστηρίων καὶ μάλιστα τοῦ ἱεροτάτου μυστηρίου τῆς θείας Ἐδχαριστίας. Ὡς τοιοῦτος δὲ δὲν πρέπει νὰ ἐγγίξῃ δι' ἀνίπτων χειρῶν τὰ Τίμια Δῶρα καὶ ἀπὸ καρδίας ἀκαθάρτου καὶ διὰ ρυπαρῶν χειλέων νὰ ἐπικαλῆται ἐπ' Αὐτὰ τὴν τελεσιουργὸν τοῦ Παναγίου Πνεύματος χάριν.

Ἡ ἱερατικὴ του, δεύτερον, ιδιότης ἀπαιτεῖ, ἐφ' ὅσον οὗτος ἐτάχθη διδάσκαλος καὶ ποιμὴν τῆς λογικῆς ποιήσεως τοῦ Χριστοῦ, νὰ δεικνύῃ ἀγιότητα βίου καὶ ἀρετὴν οὐχὶ τὴν συνήθη, νὰ εἶναι ἀπηλλαγμένος οὐ μόνον τῶν μεγάλων ἀνθρωπίνων ἐλαττωμάτων, ἔξεων καὶ παθῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν μικρῶν ἀδυναμιῶν, διότι τότε μόνον θὰ δύναται νὰ εἶναι «φῶς τοῦ κόσμου» καὶ «λύχνος» «ἐπὶ τὴν λυχνίαν», ζῶσα, φωτεινὴ καὶ πιστὴ διδασκαλία τῆς ἀγίας ἡμῶν πίστεως. Ἐνδόνητον, λοιπόν, ὅτι διὰ νὰ κατορθωθῇ τοιαύτη ἀγιότης καὶ καθαρότης βίου, πρέπει, πρὸς τοῖς ἄλλοις, νὰ προσφεύγῃ ἐκάστοτε καὶ ὁ ἱερεὺς εἰς τὴν ἱερὰν κολυμβήθραν τοῦ μυστηρίου τῆς Μετανοίας. Πρέπει, κατὰ τὸν μέγαν πατέρα τῆς Ἐκκλησίας Γρηγόριον τὸν Ναζιανζηνόν, «καθαρθῆναι πρῶτον· εἶτα καθάραι· σοφισθῆναι καὶ οὕτω σοφίσαι γενέσθαι φῶς καὶ φωτίσαι· ἐγγίσαι Θεῷ καὶ προσαγαγεῖν ἄλλους ἀγιασθῆναι καὶ ἀγιάσαι».

Εἰς τὰ ἀνωτέρω ἄς προσθέσωμεν, ὅτι ζῶμεν ἐν τῷ κόσμῳ καὶ καλούμεθα νὰ εἴμεθα ἐκτὸς τοῦ κόσμου. Ὁ χριστιανὸς κατ' ἐξοχὴν ἱερεὺς ὀφείλει νὰ ζῆ καὶ νὰ κινῆται εἰς ἀτμόσφαιραν πνευματικὴν, καθαρὰν καὶ ἀπηλλαγμένην τῶν δυσωδῶν ἀναθυμιάσεων τῆς ἁμαρτωλῆς κοινωσίας. Τὸ πρᾶγμα εἶναι δυσχερές, ἐὰν ληφθῆ ὑπ' ὄψιν, ὅτι ὁ ἱερεὺς εἶναι ὑποχρεωμένος ἐκ τοῦ ἔργου του νὰ κατέρχεται πολλάκις ἐκ τοῦ «ὕψηλοῦ θρόνου» τῆς πνευματικῆς ζωῆς, ὅπου ἡ παρουσία τοῦ Θεοῦ ὡς «νεφέλη φωτεινὴ» τὸν περιβάλλει, εἰς τὰ χαμηλὰ στρώματα τῆς κοινωνικῆς ζωῆς. Ἡ ἐπαφὴ αὕτη εἶναι ἐνδεχόμενον, ἔστω καὶ ὡς λεπτὸς κονιορτός, νὰ ἀφίση τὰ ἴχνη τῆς εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἱερέως. Ἀνάγκη, λοιπόν, καὶ πάλιν ὁ ἱερεὺς νὰ κατευθυνθῆ εἰς τὸ ἱερὸν Ἐξομολογητήριον.

Ὅλγαι γραμμαί, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν σκέψεις τινὰς ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς Ἐξομολογήσεως τοῦ ἱερέως, δὲν ἐξαντλοῦν τὸ σπουδαιότατον ζήτημα τοῦτο. Ἐχει πολλὰς ἀπόψεις καὶ πλευρὰς τὸ θέμα τοῦτο καὶ δύναται νὰ μελετηθῆ δεόντως ἀπὸ τῶν στηλῶν τοῦ «Ἐφημερίου», τοῦ ἐπισήμου ἐφημεριακοῦ μας ὀργάνου.

Ἡ ἀγνοία, καὶ πολὺ περισσότερον, ἡ ἀδιαφορία, ἡ ὁποία διακρίνει πολλοὺς ἐξ ἡμῶν εἰς σπουδαιότατα κεφάλαια τῆς ἀτομικῆς πνευματικῆς μας ζωῆς, μᾶς ὀδηγεῖ εἰς τὸ θλιβερὸν τέλος τῆς πλήρους πνευματικῆς ἀποσυνθέσεως.

Ἄς ἀποδώσωμεν τὴν προσήκουσαν σημασίαν εἰς τὸ θέμα

ΑΠΟ Τ' ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ
ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ

ΟΙ ΠΕΡΙ ΙΕΡΩΣΥΝΗΣ ΛΟΓΟΙ
ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

ΛΟΓΟΣ ΠΕΜΠΤΟΣ

Πρέπει ν' αποφεύγεται
ὁ φθόνος καὶ ἡ βασκανία.

IV.

Ποιὸ εἶναι λοιπὸν καὶ τ' ἄλλο, ποῦ εἶναι ἀπαραί-
τητο νὰ τ' ἀποφεύγη; — Τῇ βασκανίᾳ καὶ τὸ φθόνο.

460. Τίς δὲ ἀταίριαστες κακολογίαι (γιατὶ καθένας
ποῦ ἀσχεῖ ἐξουσία εἶναι μοιραῖο νὰ ὑφίσταται παρά-
λογες κατηγορίαι), οὔτε ὑπερβολικὰ νὰ τίς φοβᾶται
καὶ νὰ τίς τρέμη εἶναι σωστό, μὰ καὶ οὔτε νὰ τίς ἀντι-
παρέρχεται ἀπρόσεκτα· ἀλλὰ πρέπει καὶ ἂν τύχη νᾶναι
ἀσύστατες, κι' ἂν μᾶς ἀπευθύνωνται ἀπὸ τοὺς τυχόντας,
νὰ προσπαθοῦμε νὰ τίς ἐκμηδενίζωμε γρήγορα.

461. Γιατὶ τίποτε δὲν πλήθαινει τόσο τὴν καλὴ καὶ
τὴν κακὴ φήμη, ὅσο τὸ ἀσύντακτο πλήθος. Γιατὶ ἐπειδὴ
εἶναι συνηθισμένο καὶ ν' ἀκούη καὶ νὰ μιλῇ ἀνεξέταστα,
μεταδίνει ἀπλῶς τὸ καθετὶ ποῦ τοῦλαχε νὰ τὸ μάθη,
χωρὶς νὰ δίνη καμμιά σημασία γιὰ τὴν ἀλήθεια.

462. Γι' αὐτὴν λοιπὸν τὴν αἰτία δὲν πρέπει νὰ κατα-
φρονᾷ τὸν κόσμον, ἀλλὰ εἶναι σωστό τίς κακὰς ὑπόνοιαις

τοῦτο. Ἡ ἱερατικὴ μας ὑπόστασις κατὰ μέγιστον μέρος ἐξαρτᾶται
ἀπὸ τὴν σχέσιν, τὴν ὁποίαν ἀτομικῶς ἔχομεν μὲ τὸ ἱερὸν Ἐξο-
μολογητήριον. Ἡ πνευματικὴ κατάκτησις τῆς παρουσίας ζωῆς
καὶ τοῦ κόσμου, τὴν ὁποίαν ὡς στρατιῶται τοῦ Χριστοῦ καλοῦ-
μεθα νὰ ἐπιδιώξωμεν, δὲν δύναται νὰ κατορθωθῇ, ὅταν ἡ ἐν ἡμῖν
θεία Χάρις ὑποχροεῖται νὰ ἀκινήτῃ εἰς τὸ ψυχικὸν μας τέλμα
καὶ ὅταν τὰ πάθη, αἱ ἐξεις, τὰ ἐλαττώματα καὶ αἱ ἀδυναμίαι
μας παρουσιάζουν ἐκθετον τὴν ψυχικὴν μας ἀσθένειαν εἰς τὰ
βέλη τοῦ ἀντιπάλου.

Ἄρχμ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ Χ. ΔΕΛΕΓΚΑΣ

νά τις ξεριζώνει εὐθὺς μόλις φυτρώσουν, δοκιμάζοντας νά πείση αὐτοὺς πού τὸν κατηγοροῦν, κι' ἄς εἶναι μακάρι κ' οἱ πιδὸ παράλογοι ἄνθρωποι ἀπὸ ὅλους· καὶ τίποτε ἀπολύτως νά μὴν παραλείπη ἀπὸ τὰ ὅσα θὰ μπορούσαν νά ἐξαφανίσουν μιὰ διάδοση, πού δὲν εἶναι καλὴ. Ἄν ὅμως, ἐνῶ ἔμεῖς κάνομε τὰ πάντα, δὲν θέλουν νά πειστοῦν οἱ κατήγοροι, στὴν περίστασιν αὐτὴ νά τοὺς καταφρονοῦμε· γιατί σὰν φθάση κανεὶς στὸ κατάντημα νά ἐξευτελίξεται ἀπὸ τὰ συμβάματα αὐτά, ποτὲ του δὲν θὰ μπορέση νά δημιουργήσῃ κάτι τὸ γενναῖο καὶ ἀξιοθαύμαστο· γιατί ἡ λύπη κ' οἱ ἀτέλειωτες φροντίδες, εἶναι φοβερὲς στὸ νά ἐκμηδενίσουν τὴ δύναμιν τῆς ψυχῆς καὶ νά τὴν καταντήσουν στὴν ἔσχατην ἀδυναμίαν.

463. Ὅπως λοιπὸν θὰ συμπεριφερότανε ἕνας πατέρας στὰ παιδιὰ του, ποῦναι ἀκόμα πολὺ μικρά, τέτοια πρέπει νά ναι καὶ ἡ συμπεριφορὰ τοῦ ἱερέα στὸ ποίμνιό του. Κι' ὅπως δὲν τὰ ξεσυνερίζομαστε ἐκεῖνα οὔτε σὰν ὑβρίζουν, οὔτε σὰν κτυποῦν, οὔτε κι' ὅταν κλαῖνε, μὰ κι' οὔτε σὰν γελοῦν καὶ σὰν παίζουν πρόσχαρα μαζί μας μεγαλοπιανόμαστε ποτὲ μας γι' αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, ἔτσι δὲν ταιριάζει οὔτε ἀπὸ τὰ παινέματά τους νά φουσκώνωμε, οὔτε καὶ νά καταβαλλώμαστε ἀπὸ τὶς κατηγορίες, ὅταν γίνωνται ἐκ μέρους των ἀδικαιολόγητα.

464. Καὶ τὸ πρᾶγμα αὐτό, εὐλογημένε μου, εἶναι δύσκολο· ἴσως δέ, κατὰ τὴν γνώμην μου, καὶ ἀδύνατο.

465. Γιατὶ δὲν ξέρω, ἂν ὑπάρχη ἄνθρωπος πού τὸ κατῶρθωσε νά μὴ χαίρεται σὰν τὸν ἐπαινοῦν. Κ' ἕνας πού χαίρεται, εἶναι φυσικὸ νά θέλῃ ν' ἀπολαμβάνῃ τοὺς ἐπαίνους αὐτοὺς· κ' ἐκεῖνος πού λαχταρᾷ τὴν ἀπόλαυσή τους, εἶναι καὶ χωρὶς ἄλλο ἐπόμενο, νά λυπᾶται καὶ νά στενοχωριέται, ὅταν τοὺς χάνῃ.

466. Γιατὶ ὅπως αὐτοὶ πού χαίρονται γιὰ τὰ πλούτη τους, στενοχωριοῦνται, ὅταν ξεπέσουν στὴ φτώχεια, κι' ὅσοι ἔχουν συνηθίσει στὴν καλοπέραση δὲν θὰ τὸ βα-

στοῦσαν νὰ ζοῦν μιὰ στερεμένη ζωὴ· ἔτσι κι' αὐτοὶ π' ἀγαποῦν τὰ ἐγκώμια· ὄχι μονάχα σὰν τοὺς κατηγοροῦν ἄδικα, μὰ κι' ὅταν δὲν τοὺς ἐπαινοῦν διαρκῶς· λὲς καὶ τοὺς ρημάζει τὴν ψυχὴ τους κάποια βουλιμία· καὶ πολὺ περισσότερο, σὰν ἔτυχε νὰ μεγαλώσουν μέσα σ' αὐτά· ἢ κι' ὅταν ἀκοῦνε νὰ παινεύουν ἄλλους.

467. "Ὅποιος λοιπὸν ἀναλαμβάνει τὸν ἀγῶνα τοῦ κηρύγματος ἔχοντας τὴν ἐπιθυμίαν αὐτῆ, πόσες νομίζεις πὼς εἶναι οἱ στενοχώριες καὶ τὰ βάσανα ποὺ ἔχει; Οὔτε ἡ θάλασσα μπορεῖ νὰ στερέψη ποτέ της ἀπὸ κύματα, οὔτε κ' ἡ ψυχὴ του νὰναι χωρὶς φροντίδες καὶ χωρὶς λύπες.

V.

Ὁ μορφωμένος χρειάζεται περισσότερο προπαρασκευῆ ἀπὸ τὸν ἀμαθῆ.

468. Γιατί κι' ὅταν ἔχη μεγάλη τὴ δύναμη τοῦ λόγου (κι' αὐτὸ σὲ λίγους τὸ βρίσκει κανεὶς) οὔτε καὶ τότε δὲν εἶναι ἀπαλλαγμένος ἀπὸ τὴ διαρκῆ προπόνηση. Γιατὶ βέβαια ἡ τέχνη τοῦ λόγου δὲν εἶναι δῶρο φυσικό, ἀλλὰ τῆς μάθησης· κι' ὅταν ἀκόμη φθάνη κανεὶς στὴν κορφὴ του, τότε ἀκριβῶς τὸν παρατᾶ μονάχο, ἂν δὲν καλλιεργῆ τὴν ἱκανότητά του μὲ τὴν ἀδιάκοπη μελέτη καὶ μὲ τὴν ἐξάσκηση.

469. "Ὡστε κοπιᾶζουν περισσότερο οἱ σοφώτεροι ἀπὸ τοὺς ἀμαθέστερους. Γιατὶ καὶ δὲν ζημιώνονται τὸ ἴδιο, αὐτοὶ κι' ἐκεῖνοι· ἀλλὰ ὅση εἶναι ἡ ἀπόστασις ποὺ χωρίζει τοὺς μὲν ἀπὸ τοὺς δέ, τόση εἶναι καὶ ἡ ζημιὰ τους μεγαλύτερη.

470. Κεῖνους μὲν κανεὶς δὲν τοὺς κατηγορεῖ, ὅταν δὲν προσφέρουν τίποτε τὸ ἀξιόλογο· αὐτοὶ ὅμως, ὅταν σὲ κάθε τους ὁμιλία δὲν λένε πράγματα ποῦναι ἀνώτερα ἀπὸ τὴν ἰδέα ποὺ ἔχουν γι' αὐτοὺς ὅλοι, πολλὰ εἶναι οἱ κατηγορίες, ποὺ τοὺς σέρνει κατόπιν ὁ καθένας.. Ἐκτὸς ὅμως ἀπ' αὐτό, ἐκεῖνοι μὲν καὶ γιὰ τὴν παρα-

μικρή τους ἐπιτυχία ἀπολαμβάνουν μεγάλους ἐπαίνους. Οἱ δικές των ὅμως ἐπιτυχίες, ἂν δὲν εἶναι πολὺ θαμπωτικὲς κι' ἀξιοθαύμαστες, ὄχι μονάχα δὲν ἐγκωμιάζονται, ἀλλὰ κ' ἔχουν πολλοὺς ἐπικριτὲς.

471. Γιατὶ οἱ ἀκροατὲς δὲν τοὺς παρακολουθοῦν καὶ δὲν τοὺς κρίνουν τόσον ἀπὸ τὰ λεγόμενά τους, ὅσον ἀπὸ τὴν ἰδέα ποῦχουν γιὰ τοὺς ὁμιλητὲς. Ὡστε ὅταν κανεὶς ὑπερ-νικᾷ ὅλους στὴ δύναμη τοῦ λόγου, τότε πρὸ πάντων τοῦ χρειάζεται πολὺμοχθη προσπάθεια. Γιατὶ οὔτε κι' αὐτὸ δὲν τοῦ ἐπιτρέπεται νὰ πάθῃ, ποὺ εἶναι κοινὸ χαρακτη-ριστικὸ στὴν ἀνθρώπινη φύση, τὸ νὰ μὴ μπορῇ κανεὶς δηλαδὴ νὰ ἐπιτυχαίη σ' ὅλα. Ἀλλὰ ἂν δὲν συμφωνοῦν πέρα ὡς πέρα τὰ λεγόμενά του πρὸς τὴν μεγάλην ὑπό-ληψη ποὺ τοῦ ἔχουν, τελειώνει καὶ φεύγει, ἀφοῦ πρῶτα δοκιμάσῃ χίλια δυὸ ἀναμπαίγματα καὶ κατηγορίες ἀπὸ τοὺς περισσότερους.

472. Καὶ κανένας δὲν συλλογίζεται γιὰ λογαριασμὸ τοῦ αὐτοῦ· ὅτι δηλαδὴ τοῦ συμβαίνει συχνά, κάποια κακο-κεφιά ποὺ τοῦλαχε, καὶ ἀγωνία, καὶ περισπασμὸς καὶ συχνά καὶ θυμὸς νὰ τοῦ θολώσουν τὴ διαύγεια τοῦ νοῦ του· καὶ δὲν τοῦ ἐπέτρεψαν νὰ ἐξωτερικεύσῃ μὲ καθα-ρότητα τὰ διανοήματά του· κι' ἀκόμα πὼς δὲν εἶναι βολετό, σὰν ἄνθρωπος ποὺ εἶναι, νᾶναι πάντα τοῦ ὁ ἴδιος, οὔτε καὶ νᾶχει σ' ὅλα του εὐχάριστα ἀποτελέ-σματα· ἀλλὰ πὼς εἶναι εὐλογο καὶ νὰ λαθέψῃ καὶ νὰ φανερωθῇ κατώτερος ἀπὸ τὴν πραγματικὴ του δύναμη. Ἀπ' αὐτὰ ὅλα, ὅπως εἶπα, τίποτε δὲν θέλουν νὰ κατα-λάβουν. Ἀλλὰ σὰν νᾶχουν μπροστὰ τους κάποιον ἄγγελο καὶ τὸν δικάζουν, τοῦ λένε τὴ μιὰ μετὰ τὴν ἄλλη τίς διαφορὲς κατηγορίες.

472. Καὶ χωρὶς αὐτὰ ὅμως, βρῖσκεται πάντα στὴ φύση τοῦ ἀνθρώπου νὰ παραβλέπῃ τὰ κατορθώματα τοῦ ἄλλου, ἔστω κι' ἂν εἶναι καὶ πολλὰ καὶ μεγάλα. Ἄν ὅμως φανερωθῇ πουθενὰ σφάλμα του, κι' ἄς εἶναι καὶ τὸ πιὸ ἀνεπαίσθητο, κι' ἄς ἔχη γίνει ἀπὸ πολὺ

ΕΝΑΣ ΦΩΤΕΙΝΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΜΑΣ

Η ΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΠΙΣΤΙ ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΔΡΟΜΟ ΤΗΣ ΑΛΗΘΙΝΗΣ ΧΑΡΑΣ

ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΝ ΤΗΣ ΣΥΡΡΟΗΣ ΕΙΣ ΤΑΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Η ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟΝ ΘΕΟ

Ἐλέχθη καὶ ὑπεγραμμίσθη ἰδιαιτέρως ὡς εὐδίωνον φαινόμενον τῶν δύο τελευταίων χρόνων ἡ στροφή τῶν Ἑλλήνων χριστιανῶν πρὸς τὴν θρησκεία. Ἀλήθεια ἀναμφισβήτητη, ποὺ διεπιστώθη κατὰ τὰς μεγάλας ἡμέρας τοῦ Χριστιανισμοῦ : τὴν ἑβδομάδα τῶν Παθῶν καὶ τὰς ἑορτασίμους ἡμέρας τῆς Λαμπρῆς. Ἡ συρροὴ τοῦ κόσμου εἰς τὶς ἱεροτελεστίας τῶν μεγάλων αὐτῶν ἡμερῶν καὶ ἡ ἀθρόα προσέλευσις τῶν πιστῶν κάθε κοινωνικῆς τάξεως καὶ κάθε πνευματικοῦ ἐπιπέδου πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἱερῶν θρησκευτικῶν καθηκόντων των, ὅπως ἡ ἔξομολόγησις καὶ ἡ μετάληψις τῶν ἀχράντων μυστηρίων, ὑπῆρξαν δύο ἀπὸ τὰ κυριώτερα καὶ πλέον κατὰδὸξα δείγματα τῆς θρησκευτικῆς ἀφυπνίσσεως καὶ ἐπιστροφῆς πρὸς τὸν εὐθὺ δρόμο τῶν Ἑλλήνων ὀρθοδόξων. Ἐξετέθησαν διάφοροι λόγοι ποὺ συνετέλεσαν, ἐπιφανειακῶς τοῦλάχιστον, εἰς τὴν συγκινητικὴν αὐτὴν ἐκδήλωσιν τῶν πιστῶν. Καὶ οἱ πλέον ἀξιοπρόσεκτοι εἶναι ἐκεῖνοι, ποὺ ἀνέφεραν ἡ «Ἐκκλησία». Ἀλλ' ἡ στροφή αὐτῆ τῶν χριστιανῶν πρὸς τὴν θρησκεία καὶ ἡ ἀφυπνίσις τῶν ἱερῶν ὑποχρεώσεων ἀποτελεῖ κατὰ τὰ τελευταῖα αὐτὰ χρόνια ἐκδήλωσιν τοῦ συνόλου τῶν ὀρθοδόξων χριστιανῶν. Ποτὲ κατὰ τὴν τελευταίαν μετεπαναστατικὴν περίοδον εἰς τὴν Ρωσίαν, τὴν παλαιὰν πανευσεβῆ ὀρθόδοξον αὐτοκρατορίαν, δὲν ἐσημειώθη τόση συρροὴ χριστιανικοῦ κόσμου εἰς τοὺς ναοὺς ὅση στὰ δύο τελευταῖα χρόνια. Τὰ γεγονότα ποὺ ἐπέφεραν τὴν ἀλλαγὴν τῶν καθεστώτων, ἂν ἀνέτρεψαν ὠρισμένες κοινωνικὰς συνθήκας καὶ ἂν ἐκλόμισαν σύρριζα θεσμοὺς καὶ παραδόσεις αἰώνων, δὲν κατάρθωσαν ὡς τόσο νὰ παρασύρουν εἰς τὴν ὁρμὴν τῆς δίνης

καιρό, κι' ἀμέσως τὸ μυρίζεται· κι' ἀνεξέταστα τὸ καταπιάνεται· καὶ διαρκῶς τὸ θυμᾶται. Καὶ συχνότατα τὸ μικρὸ αὐτὸ καὶ τιποτένιο πρᾶγμα ἐκμηδενίζει τὴ φήμη πολλῶν καὶ μεγάλων.

Μετάφρ. ΘΕΟΔΟΣΗ Κ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ

των και τὸ θρησκευτικὸ συναίσθημα. Ἀναλλοίωτο αὐτὸ ἐδίπλωσε ἀπλῶς τὰ φτερά του, ἀναμένοντας τὴν κατάλληλην στιγμή τῆς ἐκδηλώσεώς του και πάλιν. Ἄς ἐγκρεμίσθησαν ἐκκλησίες και ἄς ἐξαπολύθητε ἄγρια ἢ πνοή τῆς ἀθεΐας και τοῦ μίσους κατὰ τῆς χριστιανικῆς ἰδέας. Κάθε χριστιανικὴ συνειδησις και μία ἐκκλησία, ποῦ δὲν ἔπαυσε νὰ τελῆται μέσα σ' αὐτὴν μυστικὰ πάντοτε ἢ θεΐα μυσταγωγία.

* *

Ἀκλόνητο ἀπὸ τὸ σίφουνα τῆς ἀθεΐας και τοῦ μισοχριστιανισμοῦ τὸ θρησκευτικὸ συναίσθημα στάθηκε ἀναλλοίωτο και ἐδημιούργησε μιὰ παράδοσι. Καὶ ὅ,τι συνέβη στὴν ἀπέραντη Σοβιετικὴ χώρα, τὴν παληὰ αὐτοκρατορία τῶν Τσάρων, ἐσημειώθη και στὶς ἄλλες χώρες, ποῦ ἀναγκάστηκαν νὰ πνίξουν τὸ θρησκευτικὸ τους συναίσθημα, φυλάττοντας ὁμως αὐτὸ σὰν ἄγια τῶν ἁγίων μέσα εἰς τὸν βαθύτερο κόσμον τους. Ἡ ἐξέλιξις τῆς προόδου στάθηκε ἀντιμέτωπη πρὸς τὴν θρησκευτικὴν χριστιανικὴν ἰδεολογία. Ἐξαπέλυσε τὰ ὄπλα τῆς ἢ μία, ἐστάθηκε εἰς τὸ βάθρον τῆς ἠθικῆς ἢ ἄλλῃ. Ἡ ἀνθρωπότης ἢ χριστιανικὴ ἐδοκίμασε ἀμφιταλαντεύσεις. Ἀντίκρουσε καταστροφὰς και ὀλέθρους κάτω ἀπὸ τὴν ἀτμόσφαιρα τῆς προόδου, ποῦ ἐσημείωσε τὸ σύγχρονον ἐφευρετικὸ πνεῦμα τῆς ἐπιστήμης. Αὐτὸ τὸ πνεῦμα στάθηκε οὐχὶ σπάνια μεγάλος συντελεστὴς τῆς ἀπομακρύνσεως ἀπὸ τὸν Θεόν, ὡς τὴν μόνην μεγάλην δημιουργικὴν δύναμι, και τῆς ἀποκλίσεως ἀπὸ τὴν θρησκείαν. Τὸ βάθρον ὁμως τῆς θρησκείας, ἄγκυρα σωτηρίας ἀκλόνητη, στάθηκε ἀλύγιστο γιὰ νὰ παράσχη τὸ στήριγμά του εἰς τὴν κλονιζομένην ἰδεολογικῶς και ψυχικῶς ἀνθρωπότητα. Ἐνάντια πρὸς τὰ ὄπλα τοῦ σκοτοῦς και τοῦ πανανθρώπινου ὀλέθρου ἢ θρησκείαν ἢ χριστιανικὴν ἐξαπέλυσε τὸ φῶς τῆς, γιὰ νὰ καταυγάσῃ μὲ τὴν δυνατὴν του ἀκτινοβολία τίς τρικυμισμένους και ἀναταραγμένους, ἀλλὰ πιστὸς εἰς τὴν ἰδεολογίαν τους και τὴν προσήλωσίν τους χριστιανικὰς ψυχὰς. Ἐφώτισε ἢ θρησκείαν τὸν ἐσωτερικὸν μας κόσμον και ἀναζωπύρησε τὸ λανθάνον θρησκευτικὸ αἶσθημά μας. Συντελεσθήσαν βήματα σημαντικὰ τῆς ψυχικῆς μας ἀφυπνίσεως. Διελύθη κατὰ μέγα μέρος ἢ ἀχλὺς, ποῦ περιέβαλλε ὀρισμένες ἀμφιβολίας μας. Ἰσχυρὴ ἢ δύναμις τῆς χριστιανικῆς πίστεως. Καὶ οἱ μεγάλες μορφὰς τῆς θρησκείας φωτεινὰς και σωτήριους αὐτὰς και μόνον διὰ τὴν ἀνθρωπότητα. Τὰ πνεύματα τοῦ κακοῦ, παρὰ τὴν δημιουργικὴν τους ἐπιφανειακὴν ἐκδήλωσιν, ἤρχισαν νὰ ὑποχωροῦν και νὰ καταρρέουν στὴν χριστιανικὴν συνειδησιν. Ἡ χριστιανικὴ ἀνθρωπότης ἔστρεψε τὸ βλέμμα και τὴν ψυχὴν τῆς πρὸς τὰς θεΐας και μόνον δυνάμεις. Ἡ ψυχικὴ ἀφύπνισις ὀλοένα και συντελεῖται. Αἱ ἐλπίδες δὲν στρέφονται σήμερον, ὅσον πρὸ

δλίγου χρόνου, πρὸς τὶς ἐφευρέσεις καὶ τὰ καταστροφικὰ μέσα τῆς ἐπιστήμης. Τὴν Παναγία ἐπικαλεῖται νοερῶς, ἀλλὰ καὶ ἐκδηλωτικῶς ἡ χριστιανικὴ ἀνθρωπότης, ποῦ ἐγνώρισε πόσον ὑπῆρξεν Αὐτὴ παραστάτρια εἰς τὴν δυστυχίαν καὶ τὰς συμφορὰς τῆς. Ἡ πίστις πρὸς τὸν Θεόν, ποῦ προσέφερε τὴν ζωὴν Του διὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ κόσμου, ἐγίγαντώθηκε περισσότερο. Ἡ συρροὴ τοῦ χριστιανικοῦ ὀρθοδόξου κόσμου εἰς τὶς ἐκκλησίες μαρτυρεῖ πολλαπλὴν κατανόησιν καὶ ἀφύπνισιν. Ἔχει ριζωθῆ ἡ πίστις του ὅτι ἡ θρησκεία ἀποτελεῖ πραγματικότητα. Ἐμαρτύρησε καὶ ἀπέθανεν ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ ὁ Χριστός. Καὶ συνέτριψε τὰ δεσμὰ τοῦ Ἄδου. Ἡ πίστις πρὸς τὶς ἀδιαφιλονίκητες αὐτὲς ἀλήθειες ἐγίνε καὶ γίνεται διαρκῶς συνείδησις ἀτράνταχτη. Οἱ ἀντιχριστιανικὲς καὶ ἀθεϊστικὲς θεωρίαι ἀντὶ νὰ κλονίσουν τὴν συνείδησιν αὐτὴν τὴν καθιστοῦν περισσότερο ἰσχυρὴ. Εὕρισκε τὴν ἀνακούφισί της ἡ ἀνθρωπότης τῶρα ὑπὸ τὴν βαλσαμικὴν ἀτμόσφαιραν τῆς θρησκείας. Οἱ κόσμοι ποῦ δημιουργοῦνται — συγκινήσεις, ψυχικὰ ρίγη, νοσταλγίαι, παιδικὲς ἀναμνήσεις — εἶναι ἡ ἀγνή καὶ ἄδολη ἐπικοινωνία μὲ τὸν Θεό.

*
* *

Ἡ ἀναζήτησις τῆς ἐπικοινωνίας αὐτῆς ἀποτελεῖ σήμερα περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη περίστασι τὸν χριστιανικὸν πόθο. Ὁ ἑλληνοχριστιανικὸς κόσμος ξεφυλλίζει τὶς σελίδες τῆς ἱστορίας του. Ὁραματίζεται τὸν Σταυρὸν μὲ τὸ «ἐν τούτῳ νίκα», καθὼς τὸν εἶδε ὁ αὐτοκράτωρ Κωνσταντῖνος σὲ μιὰ δύσκολη στιγμή τοῦ ἀγῶνος του κατὰ τοῦ εἰδωλολάτρη Δικινίου. Στὶς δύσκολες αὐτὲς στιγμὲς τῆς ζωῆς μας σὲ κάθε ἐκδήλωσι αὐτὴ ἐμφανίζεται ἕνας θεῖος δραματισμός. Ἡ θεία δύναμις παραστάτρια πάντα στοὺς ἀγῶνες μας. Σοφὸς ὁ ψαλμὸς τοῦ προφητᾶνακτος «Οὔτοι ἐν ἄρμασι καὶ οὔτοι ἐν ἵπποις, ἡμεῖς δὲ ἐν ὀνόματι Κυρίου μεγαλυνησόμεθα». Συμπαραστάτις καὶ ὑπέρμαχος σύμμαχος στρατηγὸς ἡ Θεοτόκος, ὅταν ἐκινδύνευε τὸ Βυζάντιο καὶ ἐδέετο τὸ χριστιανικὸ πλῆθος κάτω ἀπὸ τοὺς θόλους τοῦ ναοῦ τῶν Βλαχερνῶν. Καὶ ἡ ἰδίᾳ ἀειπαρθένος Θεομήτωρ στάθηκε παρὰ τὸ πλευρὸ τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς σὲ τραγικὲς ὥρες τοῦ ἀγῶνος ὑπὲρ τῶν ἔλων τῆς. Μιὰ πνευματικὴ ἀκαταστασία καὶ μιὰ μυστικὴ σατανικὴ ἐνέργεια μᾶς εἶχε ἀπομακρύνει ἀπὸ τὴν λατρεία πρὸς τὰ θεῖα. Ἰδέες ἀλληλοσυγκρουόμενες ἐδηλητηρίασαν τὴν ἀτμόσφαιρα τῆς θρησκευτικῆς μας ζωῆς. Ἡ σημερινὴ ἐπιστροφή τοῦ συνόλου πρὸς τὶς ἐκκλησίας ἐπιστροφή πρὸς τὴν χριστιανικὴν πίστιν, ἀποτελεῖ φαινόμενον ἀφύπνισως μὲ εὐρύτατη φωτεινὴ ἀκτινοβολία. Εἶναι μιὰ πορεία τῆς χριστιανικῆς ψυχῆς πρὸς τὸν δρόμο ποῦ

ΑΠΟ ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ
ΕΝΟΣ ΑΝΑΧΩΡΗΤΟΥ

ΝΕΑ ΣΥΝΕΙΔΗΣΙΣ

«Μακάριοι οί μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες», ἐκήρυξεν ὁ Χριστός. Ἐὐτυχισμένοι δηλαδή εἶναι αὐτοί, ποῦ χωρὶς νὰ βλέπουν πιστεύουν.

Κι' ὅμως, τὸ ἐντελῶς ἀντίθετο συμβαίνει σήμερα. Ἡ ἀπίστια, ἕσον πάει, καὶ πληθαίνει γύρω μας. Καὶ ἡ πίεση, ποῦ ἀσκεῖ ἐπάνω στὴν ψυχὴ μας ὁ ὕλικός κόσμος καὶ ἡ ἐμπειρία του, ὀλοένα καὶ γίνεται πῶς θαρρεῖα καὶ πῶς ἐξουθενωτικὴ τῆς πνευματικῆς μας αἴσθησης. Ἐνα σύννεφο, θαρρεῖς, ἀπὸ πυκνὸ κονιορτὸ τῆς Γῆς ὑψώνεται ἀπὸ λογῆς λογῆς ἀνέμους καὶ στρουφίζεται ἐμπρὸς στὰ μάτια μας· κι' ὀλοένα καὶ περισσότερο μᾶς κρύβει τὸν ἀόρατο πνευματικὸν κόσμον. Ἡ λογοκρατικὴ κι' ἀπίστη στῆ βαθύτερῃ τῆς ὑπόστασις Δύση μᾶς κόβει κάθε μέρα καὶ βαθύτερα τὰ φτερά μας, μὲ τὸ ψαλίδι τοῦ ὀρθολογισμοῦ τῆς. Καὶ καταντήσαμε ὅλοι μας σαράκια τοῦ «δένδρου τῆς γνώσεως» καὶ ἀδηφάγες καὶ χαμοσερνάμενες ἐπάνω στὰ φύλλα του κάμπιες. Κι' οὔτε μποροῦμε νὰ ὑψωθοῦμε ἐπάνω ἀπὸ τὸν κόσμον τῶν ὀρατῶν καὶ τῶν ἀπτόν πραγματικοτήτων· οὔτε καὶ νὰ γευθοῦμε τὴν ἀνώτερη ἐκείνη πνευματικὴν ἀγαλλίαση, ποῦ τὴν χαρίζει ἡ πίστη πρὸς τὸ ἀόρατον. Γιατί, ὅπως ἔλεγεν ὁ ἅγιος Μάξιμος ὁ ὁμολογητῆς, «Μακάριος εἶναι ὁ νοῦς, ὁ πάντα τὰ ὄντα περάσας καὶ τῆς θείας ὠραιότητος ἀδιαλείπτως ἐντρυφῶν.

* * *

Καὶ ἡ ἀδυναμία καὶ ἡ νάρκωσή μας αὐτῇ, εἶναι μία ὀλοφάνερη ἀπόδειξις, πὼς ἡ κυριαρχία τῆς κοσμικῆς λεγομένης σοφίας κάνει τὴ ζωὴ μας στεῖρα καὶ ἄφτερη καὶ σαρκική· γιατί σὰν

ὀδηγεῖ αὐτὸς καὶ μόνο πρὸς τὴν χαρὰ καὶ τὴν ἀγαλλίασι. Καὶ ἡ ἀνθρωπότης, ταλαιπωρημένη, ἔχει σήμερα ἀνάγκη ἕσον οὐδέποτε ἄλλοτε ἀπὸ τὴν ἀτμόσφαιρα στὴν ὁποῖαν ὁ ἐσωτερικός τῆς κόσμος ἀναβαπτίζεται μέσα στὴν κολυμβήθρα τῆς ψυχικῆς ἀγαλλιᾶσεως, ποῦ προσφέρει σήμερα ἡ θρησκεία στὶς τελετουργικὰς ἐκδηλώσεις τῆς. Ἡ ἐπικοινωνία μὲ τὸν Θεὸ στὶς ἐκκλησίας, ὅπως ἐκδηλώνεται τὸν τελευταῖον αὐτὸν καιρὸ, ἀποτελεῖ ἕναν ἀπὸ τοὺς πλέον ἀξιοσημειώτους σταθμοὺς τῆς ψυχικῆς καὶ πνευματικῆς μας ἐκφράσεως. Καὶ ἀξίζει κάθε προσοχῆς ὁ σταθμὸς αὐτός.

ΒΑΣ. ΗΛΙΑΔΗΣ

κάποιο δηλητήριο νεκρώνει τὴν εὐγενέστερην ὑπόστασίν μας κ' ἐπιβάλλει τὴ σιγὴ στὸ ἔνθεο παραλήρημα τῆς ψυχῆς, πὸ καταπλέγεται ἀπὸ τὴν ἔφεση τοῦ θείου κόσμου κ' ἀναζητᾷ τὸν Δημιουργό της.

Κ' ἔτσι δλοένα καὶ περισσότερο ἀποβάλλομε τὸν πνευματικὸν μας ἄφθαρτο χιτῶνα καὶ ντυνόμαστε μὲ τὸν φθαρτὸ καὶ χοϊκὸ. Καὶ γινόμαστε βουβοὶ κ' ἀνίκανοὶ νὰ ψελλίσωμε καὶ νὰ μελωδῆσομε μιὰ καταनुκτικὴ προσευχὴ. Μὰ καὶ δειλοὶ καὶ μοχθηροί. Καὶ τὸ λέω αὐτὸ, γιὰτὶ χρειάζεται γενναιότητα καὶ ἡρωϊσμὸς γιὰ νὰ ριφθῆ κανεὶς στὴν ἄβυσσο τοῦ μυστηρίου, πὸ μέσα στ' ἄδυθομέτρητα δάθη τοῦ ζῆ καὶ φωσφορίζει τὸ μαργαριτάρι τῆς θείας ἀλήθειας. Καὶ εἶναι — χωρὶς ἄλλο — σημάδι μικρότητας καὶ μοχθηρίας, τὸ ν' ἀπορρίπτῃ κανένας σὰν ἄχρηστο καὶ σὰν ἀνύπαρκτο, τὸ καθετὶ πὸ δὲν τὸ βλέπει ὁ ἴδιος μὲ τὰ κοντόθωρα κ' ἀνάπηρα μάτια του.

Ἡ πίστι, ὅπως ἔλεγεν ὁ σοῖος Θεόγνωστος «στερρᾶς δεῖται ψυχῆς· πῶς γάρ τις πιστεύσει τοῖς οὐχ ὀρωμένοις;» Γι' αὐτὸ προϋπόθεσή της εἶναι γνώμη στερεή· καὶ καρδιὰ εὐθεῖα· καὶ γενναία ψυχὴ, πὸ ἀποφασίζει ἐλεύθερα νὰ πάρῃ τὴν στράτα τοῦ Θεοῦ, ἀπὸ ροπή πρὸς τὸ ἀγαθὸ· καὶ διάθεση πλημμυρισμένη ἀπὸ τὴν ἐλπίδα γιὰ τὰ μέλλοντα καὶ γιὰ «τ' ἄδηλα καὶ τὰ κρύφια». Γιὰτὶ μόνον ἔτσι μπορεῖ κανεὶς νὰ θυσιάσῃ ἀδίστακτα τὸν κατώτερο λόγο καὶ νὰ ψηλαφίσῃ μὲ τὰ χέρια του τὸ θεῖο Λόγο, καὶ νὰ αἰσθανθῆ νὰ γλυκοχαράζῃ μέσα του τὸ θαύτατο νόημα τοῦ Κόσμου.

*
* *

Δὲν εἶναι λοιπὸν διόλου παράδοξο, ὅτι ἐδῶ καὶ μερικὲς ἡμέρες ἀνέβηκε — σὰν κουφιοκέφαλος πετεινὸς ἐπάνω στὸ δῶμα — ὁ ἀρχηγὸς τῆς Σοβιετίας καὶ μᾶς ἐδιαλάλησε, πῶς δὲν ὀπάρηχει Θεός!

Ὁ παραπλανημένος αὐτὸς ὀρθολογιστῆς, ἐσυνήθησε νὰ λογικοποιῆ κάθε πνευματικὴν ἐμπειρίαν· καὶ γι' αὐτὸ ἀποζητᾷ λογικὴν ἀπόδειξη γιὰ τὴ θρησκευτικὴν πίστιν· καὶ θέλει νὰ λύσῃ τὸ θεῖο μυστήριον, ὅπως θᾶλλυε ἓνα μαθηματικὸ πρόβλημα ἢ σὰν ἓνα νομικὸ ζήτημα. Ὁ κομμουνισμὸς, χρόνια καὶ χρόνια τώρα, δὲν κάνει τίποτε ἄλλο, παρὰ ν' ἀγωνίζεται νὰ ὀργανώσῃ τὴ συνείδηση τῶν ἀνθρώπων, μ' ὅ,τι μονάχα τοὺς εἶναι προσιτό· καὶ μ' ὅ,τι τοὺς ἐξαναγκάζει, μὲ τὴ ζωντανή του παρουσία, νὰ τὸ δεχθοῦν. Κι' ὅπως ἔκαναν — κατὰ καιροὺς — ὀλοι οἱ αἰρετικοί, πιστεῦαι κ' αὐτὸς τὸ κήρυμά του σὰν τὴν ὀλοκληρωτικὴν ἀλήθεια. Κ' ἐπαγγέλλεται νὰ πραγματοποιήσῃ ἐπάνω στὸν κόσμον μας αὐτὸν τὴν

Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν, ἀλλὰ χωρίς Θεόν! καί τή δικαιοσύνη καί τήν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ χωρίς τόν Χριστό!

Κι' ἀφοῦ ἐπίμονα ἀπότρεψε τὸ πρόσωπό του ἀπὸ τὸ θεῖο κόσμος, εἶναι φυσικὸ πὼς τὸν ἔχασεν ἀπὸ τὰ μάτια του. Καί φωνάζει τώρα καί θριαμβολογεῖ, σὰν τὸν «ἄφρονα» ἐκεῖνον τῆς Γραφῆς· «οὐκ ἔστιν Θεός». Γιατί τῇ συνείδηση τοῦ ἀνθρώπου τῇ μορφοποιοῦν καί τὴν καθορίζουν πάντα οἱ ἐπιθυμίες του καί γίνεται κανεὶς καί τυφλὸς καί κουφὸς γιὰ καθετὶ ποῦ τοῦ εἶναι ἀδιάφορο. Κι' ὁ κομμουνισμὸς, βυθισμένος στὴν βλῆ, δὲν μπορεῖ νὰ αἰσθανθῆ πλέον, πόσο φρικτὴ γίνεται ἡ ζωὴ, ὅταν δὲν ὑπάρχη τίποτε ἀπὸ ἐπάνω μας· κι' ὅταν τὸ θεῖο μυστήριον καί τὸ θεῖον ἄπειρον εἶναι μιὰ πλάνη ἢ μιὰ οὐτοπία...

* *

Καί θυμοῦμαι τῇ στιγμῇ αὐτῇ μιὰ νόστιμη ἱστορία τοῦ νησιοῦ μου.

Σ' ἓνα μικρὸ ἐκεῖ καφενεῖο, ποῦ ὁ νοικοκύρης του ἦτανε ἓνας πανέξυπνος ἀνθρώπος, συνήθιζαν νὰ μαζεῦωνται κάθε βράδου οἱ καλοὶ νησιώτες· κ' ἐπερνοῦσαν λίγο τὴν ὥρα τους, συζητώντας γιὰ τίς καθημερινές τους δουλειές, ἢ καί παίζοντας ἀθῶα στὰ χαρτιά τὸ καφεδάκι ποῦ ἔπιναν. Ἐπήγαινε ἐπίσης κάθε βράδου, κ' ἓνας κοσμογυρισμένος ναυτικός, ποῦ εἶχε τὴν κακὴ συνήθεια νὰ φλυαρῆ ἀτελείωτα καί συχνὰ νὰ γίνεται στοὺς ἄλλους ἐνοχλητικός.

Ἐνα βράδου λοιπὸν ποῦ αὐτὸς ἀποκοιμήθηκεν ἐπάνω στὸ τραπέζι, ὁ χορατατζῆς καφετζῆς τοῦ ἐσκάρωσε τὴν ἐξῆς ἱστορία.

Εἶπε σ' ὄλους ν' ἀποτραβηθοῦνε σιγὰ σιγὰ σὲ μιὰ διπλανὴ κάμαρα. Κ' ὕστερα ἐσθυσεν ὄλους διόλου τὰ φῶτα τοῦ καφενεῖου κι' ἀποσύρθηκε κι' αὐτός. Κι' ὅπως εἶτανε νύχτα καί χειμῶνας καί βαρυσυννεφιά, ἐβυθίσθηκε τὸ καφενεδάκι στὸ τρισκότειδο.

Σὲ λίγο, κάνοντας ἓνα μικρὸ θόρυβο, τὸν ἔκαμαν νὰ ξυπνήσῃ. Καί τότε, ἀνοίγοντας αὐτὸς τὰ μάτια του, καί βλέποντας γύρω του κατραμωτὸ σκοτάδι καί τὴ σιωπὴ ποῦ ἐδασίλευε, ἐσάστισε καί κατατρόμαξε κι' ἄρχισε νὰ φωνάξῃ κλαίοντας.

— Ἐχασα τὸ φῶς μου ὁ ἄμοιρος... Ἐχασα τὰ ματάκια μου... ὦ! συμφορά, ποῦ τὴν ἔπαθα... Δὲν βλέπω πιὰ ὁ καιομοίρης... Βοηθᾶτε με, χριστιανοί. Κ' ἐκλαίει ἀπαρηγόρητα!

Καί τότες ἀναψαν τὰ φῶτα κ' ἐξεπρόβαλλαν οἱ ἄλλοι ξεκαρδισμένοι στὰ γέλοια...

Ἐτσι τὴν παθαίνουν κι' ὅσοι βιάζονται τὰ συμπεράσματά τους, ἀπὸ ὅσα βλέπουν μονάχα γύρω τους· κι' αὐτοὶ ποῦ ζοῦν κάτω ἀπὸ τὸ ζυγὸ τῆς αἰτιοκρατίας μόνο καί τῆς ὀρθολογιστι-

κῆς ἐνατένισης τῆς ζωῆς. Ἀνεπίγνωστα καὶ σιγὰ σιγὰ ξεπέφτουσιν σὲ μία κατώτερη ἐντελὴς πνευματικότητα. Καὶ ξεχνοῦν πὼς ἡ Ἀλήθεια, ὅπως καὶ τὰ πολύτιμα μέταλλα, δὲν εἴσεται ποτὲ στὴν ἐπιφάνεια. Καὶ πὼς εἶναι ἀγέρας πνευματικός, ποῦ δὲν πιάνεται μὲ τὰ δίχτυα τοῦ ὀρθοῦ λόγου, παρὰ τὸν αἰσθάνεσαι νᾶρχεται ἀπὸ ἀπροσμέτρητα βάθη καὶ νὰ φυσᾷ τριγύρω σου.

* *

Ἡ πίστη εἶναι κάτι ἄλλως διόλου διαφορετικὸ ἀπὸ τὴ γνώση. Καὶ προϋποθέτει φτερά δυνατά, ποῦ νὰ μποροῦν ν' ἀποσπῶνται ἀπὸ τὸν κόσμον μᾶς αὐτὸν καὶ νὰ ὑψώνονται ἐλεύθερα πρὸς τὸν ἄορατον καὶ πνευματικόν. Καὶ τότε ἡ ψυχὴ μᾶς, ὅσο ὑψώνεται, τόσο καὶ δέχεται πλουσιώτερες τὶς μυστικὰς ἀνταύγειες τοῦ αἰθιέρου φωτός· καὶ μέσα στὴ θεϊκὴ φωτιὰ τῆς νέας πνευματικῆς ἐμπειρίας ἀναχωνεῖται καὶ ἀνανεώνει τὴ συνείδησίν της.

Γι' αὐτὸ καὶ ὁ θεὸς Παῦλος ἔλεγε τοῖς Κορινθίους «Ἐἴ τις δοκεῖ σοφὸς εἶναι ἐν ὑμῖν ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, μωρὸς γενέσθω, ἵνα σοφὸς γενήται» (Α' Κορ. 3,18). Ἡ σοφία τοῦ κόσμου μᾶς αὐτοῦ, ποῦ εἶναι σφιχτοδεμένη μὲ τὴ γνώση καὶ μὲ τὴν ἐμπειρίαν τῶν ὕλικῶν πραγμάτων, εἶναι πολὺ φτωχὴ καὶ πολὺ ἀναιμῆ. Καὶ ὅμως μᾶς πιέζει φοβερὰ νὰ τὴν ἀνακηρύξωμε σὰν τὴ μοναδική. Γιατὶ μ' αὐτὴν εἶναι δεμένη ὀλάκαιρη ἡ ζωὴ μᾶς· καὶ σ' αὐτὴν ἀποκλειστικὰ στηρίζομε τὴν προκοπὴν μᾶς. Καὶ χάρις στὴ βουλιμίαν μᾶς αὐτὴν γιὰ τὸν καρπὸν τῆς κοσμικῆς γνώσης, χάνομε τὸν Παράδεισόν μᾶς. Καὶ ἀποσπασμένοι πλέον ἀπὸ τὸ Θεόν, δορυφοροῦμε στὸν κόσμον τῆς ἄρνησης καὶ τῆς ματαιότητος καὶ τῆς φθορᾶς. Καὶ λησμονώντας ὅτι «Πνεῦμα ὁ Θεός», ποῦ «κατ' εἰκόνα τοῦ ἐπλασθήκαμε», κατανοοῦμε νὰ γίνωμε ἀντιπνευματικοί...

* *

Τὸ ἀποκαλυπτικὸν ὅμως φῶς τῆς θείας ζωῆς δὲν εἶναι οἱ φτωχῆς πυγολαμπίδες, ποῦ βλέπομε σαστισμένοι νὰ φωσφορίζουν ὠχρὰ ἐπάνω στὸν ἀποσκληρημένον ἐξωτερικόν μᾶς αὐτὸν κόσμον. Παρὰ πηγάζει ἀπὸ τὸ Σταυρὸν τοῦ Χριστοῦ. Καὶ εἶναι κρυμμένο βαθειὰ μέσα στὰ ἄδυτα τῆς ἀπειρης ζωῆς, ποῦ μᾶς περιβάλλει. Καὶ ἀναπηδᾷ, σὰν ἀνάβρα φωτεινὴ ἢ τρισαγία τοῦ φλόγα, μονάχα ὅταν τὴν ἀναζητήσωμεν ἐπίμονα. Ἐξω καὶ πέραν ἀπὸ τὸν κόσμον αὐτόν, στὴ μυστικὴν ἐμπειρίαν τοῦ πνεύματος...

* *

Καὶ δὲν ὑπάρχει μεγαλύτερη εὐδαιμονία καὶ μακαριότητα, ἀπὸ τὸ νὰ καταξιωθῆ κανεὶς τὴν θεῖαν τοῦ «ἔλλαμψην»· ποῦ ὅπως

ΒΛΑΣΙΟΣ ΠΑΣΚΑΛ Ο ΔΙΑ ΧΡΙΣΤΟΝ ΣΑΛΟΣ

Οί ἔξυπνοι τούτου τοῦ κόσμου λένε πὼς καταφεύγουνε στὸ Θεὸ ὅσοι εἶναι γέροισι, σακατεμένοι, συντριμμένοι, ὅσοι δὲν ἔχουνε ἐλπίδα σὲ τούτη τὴ ζωὴ.

Αὐτὸ δὲν τ' ἀρνιέται ὁ Χριστιανός, ἐπειδὴς δὲ φοβᾶται τὴν καταφρόνηση, παρὰ ἴσα ἴσα λέγει πὼς ὁ Χριστὸς κάλεσε κοντὰ του τοὺς κουρασμένους καὶ τοὺς σακατεμένους. Κ' εἶπε πὼς μὲ καλοπέραση δὲ σιμώνει κανένας στὴ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν καὶ πὼς ὅποιος καταφρονέσει τὴ ζωὴ του, αὐτὸς θὰ κερδίσει τὴν ψυχὴ του.

Γιατὶ λοιπὸν καταδικάζεις καὶ περιγεῖλαι, ἄμυαλε ἄνθρωπε, αὐτὲς τίς ψυχές, πού τοὺς ἀπόμεινε ὁ Χριστὸς γιὰ μονάχη ἐλπίδα τους; Μήπως οἱ ἄλλοι, οἱ νηοὶ κ' οἱ γεροὶ, οἱ εὐτυχημένοι τάχα ἐτούτου τοῦ κόσμου, δὲν εἶναι καὶ τοῦτοι προορισμένοι γιὰ τὴ φθορά, πού θὰ νῆρθει ὕστερ' ἀπὸ λίγο; Μήπως θὰ σταθοῦνε ἀναιώνια ὅπως εἶναι σήμερα, δίχως ν' ἀρρωστήσουνε, δίχως νὰ γεράσουνε ποτέ;

Μακάριοι λοιπὸν καὶ τρισμακάριοι, ὅποιοι καταλάβανε πὼς εἶνε κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι ἀπὸ νωρίς, ἀπὸ τίς μέρες, πού κάνει τοὺς ἀνθρώπους ἢ ψεύτικη χαρὰ τούτου τοῦ κόσμου νὰ μὴ νοιώθουνε πὼς ὅποιος ἐμπιστεύεται σ' αὐτὸν τὸν κόσμο εἶνε δίχως ἐλπίδα, καὶ πὼς, ἂν ὁ ἄνθρωπος δὲ χάσει κάθε ἐλπίδα ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους κι' ἀπὸ τὰ πράγματα τῆς πρόσκαιρης ζωῆς, δὲ θὰ ζητήσῃ μὲ δάκρυα καὶ μ' ἀναστεναγμὸ τὸν Πατέρα του ποῦνε στὸν οὐρανό. Νά, γιατί ὅποιος θὰ χάσει τὴν ψυχὴ του, κείνος θὰ τὴν ἐβρεῖ. Ἄκουσε τί λέγει ὁ ἅγιος Ἐφραίμ: «Ἀδελφέ, σπεῦδε

μᾶς λέγει ὁ Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, εἶναι τὸ φῶς πού περιέλουσε τὸν Κύριο στὸ Θαβῶρ καὶ πού τὸ εἶδαν οἱ μαθητές του. Εἶναι ἡ Δόξα τῆς Οὐσίας τοῦ τρισαγίου Θεοῦ, πού φανερώνεται στοὺς ἐκλεκτοὺς του. Καὶ εἶναι ἀκόμα ἡ μυστικὴ ἔνωσή μας μαζί του, μὲ τὴ συνέργεια τῆς θείας Χάρης. Κι' ὁ ἀνώτατος αὐτὸς ἄθλος ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴ θέλησή μας. Γιατὶ καμμιά ἀπολύτως δὲν πηγάζει ἀπὸ τὸν πνευματικὸ καὶ ἀόρατο κόσμο καὶ ἀπὸ τὸ ἀδυθόμετρο μυστήριό του.

Καὶ ἰδοὺ, γιατί ἡ Πίστη προπορεύεται ἀπὸ τὴ Γνώση. Τὸ Πνεῦμα μόνο στὸ Πνεῦμα ἀποκαλύπτεται. Καὶ τὸ νόημα στὸ νόημα. Καὶ εἶθε ἡ ἀλήθεια αὐτὴ, νὰ γίνῃ ἡ νέα μας Συνείδηση.

ΑΝΘΙΜΟΣ ΘΕΟΛΟΓΙΤΗΣ

βαδίζειν ἐκουσίως ἐν τῇ στενῇ ὁδῷ καὶ τεθλιμμένη, πρὶν βαδίσης ἐκουσίως ταύτην τὴν στενωτέραν.»

Τοῦτο τὸ μονοπάτι τὸ στενὸ καὶ τὸ βασιανισμένο τράβηξε κι' ὁ Πασκάλ ὁ γάλλος, πού τὸν δοξάζουσε γιὰ φιλόσοφο καὶ γιὰ ἀνθρώπο τῆς ἐπιστήμης. Καὶ τὸ τράβηξε, τὸν καιρὸ πού ἔπρεπε, τότες πού εἴτανε ἀκόμα νηὸς καὶ τὸν δόξαζε ὁ κόσμος, κ' εἶχε ὄνομα μεγάλο, καὶ καλοπέραση, καὶ σοφία κοσμικὴ περισσὴ καὶ δοξασμένη. Κι' ὁ κόσμος ταραχτήκε, πῶς τάχα ξεστράτισε ἀπὸ τὸν φαρδὺν τὸ δρόμο, πού περπατᾶνε σὲ δαῦτον οἱ ἄρχοντες καὶ τὰ χρυσὰ τ' ἀμάξια τους, κ' οἱ πομπές μετὰ τὰ ὄργανα καὶ μετὰ τὰ στολίδια, καὶ τὰ στρατεύματα, κι' ὅλη ἡ μεγαλοπρέπεια τοῦ κόσμου, καὶ τὸν εἶπανε τρελλόν, γιὰτὶ ἄφησε ἄξαφνα τούτη τὴν ἀπλόχωρη τὴν στράτα, παρατῶντας τους στὶς χαρές τους, καὶ κείνος ἔστριψε καὶ μπῆκε μοναχός του στὴ στενὴ τὴν γιδόστρατα πού δὲν περπατᾶ σὲ δαῦτη κανένας ἄνθρωπος ποῦνε στὰ λογικά του, παρὰ μονάχα κι' ἀνάρηα κάποιοι τρελλός, ἢ κάποιοι ἀγροῖκος τσομπάνος, εἴτε κανένας στραβὸς πῶχασε τὸ δρόμο καὶ παραπλανήθηκε μαζί μετὰ τὰ γίδια καὶ μετὰ τὰ ζωντανὰ πού τὰ καταφρονᾷ ὁ ἄνθρωπος.

Αὐτὸς ὁ βλογημένος καὶ μακαρισμένος ἄνθρωπος, λεγότανε Βλάσης Πασκάλ, πού θὰ πεῖ στὴ γαλλικὴ γλῶσσα Πασκαλινός, καὶ στάθηκε ἀληθινὰ σὰν τὸ πασιαλινὸ τ' ἀρνί, ἀθῶος καὶ ἡμερος, καὶ παράδωσε τὸν ἑαυτό του κουρμπάνι γιὰ τὴν πίστη τοῦ Χριστοῦ, πού τὸν ἀγάπησε μ' ὅλη τὴν ψυχὴ του, καὶ μ' ὅλη τὴν καρδιά του, καὶ μ' ὅλη τὴν διάνοιά του, καὶ μ' ὅλη τὴν δυνάμη του.

Γεννήθηκε σὲ μιὰ πολιτεία πού τὴ λένε Κλερμόν, στὰ 1623, τὸν καιρὸ πού ἡ Γαλλία εἴτανε σὲ μεγάλη δόξα, κ' εἶχε πολλοὺς ἀνθρώπους ξακουσμένους στὴ σοφία. Ὁ πατέρας του εἴτανε μεγάλος ἄρχοντας ἀπὸ σοῖ ἐπίσημο. Κ' ἐπειδὴς ἦτανε μοναχογιὸς σὰν τὸν Ἰσαάκ, καὶ στολισμένος μετὰ χάρες πολλές καὶ μετὰ φερσίματα τρυφερά, ὁ πατέρας του τὸν ἀγαποῦσε περισσότερο ἀπὸ κάθε μέτρο, καὶ δὲν τὸν ἐμπιστεύτηκε σὲ κανένα ἄλλον νὰ τὸν δασκαλέψει, παρὰ τὸν σπούδαξε ἀτὸς του, ἐπειδὴ κι' ὁ ἴδιος ἦτανε σοφὸς σὲ κάθε ἐπιστήμη. Τὸν δίδαξε λοιπὸν γλῶσσες πολλές, ἰδιαίτερα τὴ λατινικὴ καὶ τὴν ἑλληνικὴ, πού τίς ἔμαθε καὶ τίς ἔγραφε σὰ νᾶτανε ρωμαῖος κ' ἑλληνας. Κοντὰ σὲς γλῶσσες, τὸν δίδαξε κάθε λογῆς ἐπιστήμη καὶ θεωρία, γιὰ τὰ φυσικὰ φαινόμενα καὶ γιὰ ὅ,τι βρῆκε ὁ ἄνθρωπος μετὰ τὸ μυαλό του. Καὶ τὸ μυαλό ἐκείνου τοῦ παιδοῦ εἴτανε κάποιο πρᾶγμα ὀλότελα ἀσυνείθιστο κι' ἀπίστευτο, ἕνα τρυπάνι πού τρυποῦσε τὸ κάθε τι ὡς πού νὰ φτάζει στὴ ρίζα του, καὶ τόσο παραπάνου ἀπὸ τὸ συνειθισμένο μέτρο πού βρίσκονται οἱ πιδὸ ψιλόμυαλοι ἄνθρωποι, ὥστε ν' ἀποροῦνε ὅσοι τὸ γνωρίζανε καὶ νὰ τῶχουσε σὰν κάποιο πλάσμα

παράδοξο. Κι' ὁ εὐτυχισμένος ὁ πατέρας δόξαζε τὸ Θεὸ (γιατὶ εἶχανε εὐσεβέστατος) καὶ σὰ νάβλεπε ἕνα περιστέρι ἀπάνου στὸ στήθος του, ὅπως ὁ πατέρας τοῦ Ὀριγένη, καὶ τὸ κρυφοκαμάρωνε, κ' ἔτρεμε μὴν τοῦ τὸ πάρει ὁ θάνατος, ὅπως συνειθίζει νὰ τὰ πέρνει τὰ τέτοια πλάσματα ποὺ ξεπερνᾶνε τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους στὴ σοφία καὶ στὴν καλωσύνη.

Ἔτσι πρόκοβε ὁ Βλάσης, κι' ὄχι μονάχα μάθαινε παρευθὺς ὅ,τι τοῦ δίδαχνε ὁ πατέρας του, παρὰ καὶ γύρευε πολλές φορές νὰ βρεῖ ὁ ἴδιος ἀπὸ κάποιον καινούργιο δρόμο τὴν αἰτία σὲ κάθε πρᾶγμα, ὅποτε δὲν εἶτανε ἡ ἀπόκριση, σὲ ὅποιο πρᾶγμα ρώταγε, ὀλότελα καθαρὴ καὶ στερεή. Καὶ σὰν κολλοῦσε ὁ νοῦς του σὲ κάποια σκέψη, δὲν τὴν ἄφηνε ποτές μέρα καὶ νύχτα, μόνο σκάλιζε μὲ τὸ σκαρπέλο τοῦ μυαλοῦ του, ὡς ποὺ νὰ βρεῖ κάτι τις ποὺ νὰ τὸν ἀναπάψει.

Μιὰ μέρα, τὴν ὥρα ποὺ τρώγανε, κάποιος χτύπησε μὲ τὸ μαχαίρι ἕνα πιάτο καὶ καμπάνισε, μὰ σὰν ἔβαλε τὸ χέρι του ἀπάνου στὸ πιάτο, παρευθὺς βουβάθηκε. Τὸ παιδί ρώτησε τότες γιὰ ποιὰν αἰτία γινότανε αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, κ' ἐπειδὴς δὲ ξεδίψασε ὀλότελα τὸ μυαλό του ἀπὸ κεῖνα ποὺ τοῦ εἶπανε, ἀποτραβήχτηκε μοναχό του κι' ἔγραψε ἕνα τετράδιο γιὰ τὸν ἤχο καὶ γιὰ τὸ πῶς μεταδίνεται, κι' ἄλλα πολλὰ ἀπάνου σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα. Κ' εἶτανε τὸ βλογημένο μονάχα δώδεκα χρονῶ.

Ἐνας τέτοιος κοφτερός νοῦς ὀλοένα γύρευε νὰ εἰσχωρήσει σὲ κάποια κλειδαμένα πράγματα, ποὺ βρίσκει εὐχαρίστηση τὸ μυαλό νὰ τὰ ξεδιαλύνει, καὶ γιὰ τοῦτο ὁ πατέρας του φυλαγότανε νὰ τὸν φέρει σὲ συνάφεια μὲ τὴ γεωμετρία καὶ μὲ τὰ μαθηματικά, γνωρίζοντας τὴ φλογερὴ του κλίση γιὰ τὴν ἐπιστήμη, καὶ θέλοντας νὰ τὸν φυλάξει ἀπὸ τὴν κούραση, ἐπειδὴς εἶτανε στὸ κορμὶ φιλάσθενος. Ὁ πατέρας του εἶτανε δεινὸς στὰ μαθηματικά καὶ συζητοῦσε συχνὰ μ' ἄλλους σοφοὺς ἀπάνου σ' αὐτὴ τὴν ἐπιστήμη. Καὶ μ' ὄλο ποὺ ἔκρυβε τὰ βιβλία τῆς γεωμετρίας ἀπὸ τὸ γυιό του, κάποια μέρα, ἐπειδὴς τὸν παρεκάλεσε νὰ τοῦ πεῖ τί εἶναι ἡ γεωμετρία, τοῦ μίλησε μὲ λίγα λόγια γιὰ δαύτη, μὰ τοῦ παράγγειλε νὰ μὴν ἐπιδοθεῖ σὲ τούτη τὴν ἐπιστήμη. Μολοταῦτα, αὐτὸ τοῦ ἔφταξε, κ' ἐπιδόθηκε στὴ γεωμετρία μὲ πολὺ ζῆλο, ἀποτραβηγμένους στὴν κάμαρά του, δίχως νὰ γνωρίζει μήτε τὸ πῶς λέγανε τὸν κύκλο καὶ τὸ τρίγωνο, καὶ δίχως νὰ μάθει τίποτα ἀπ' ἄλλον ἄνθρωπο εἶτε ἀπὸ βιβλίο, ὥστε σὲ λίγον καιρὸ ἔφταξε ἴσαμε τὸ βιβλίο τοῦ Εὐκλείδη, ἕνα πρᾶγμα τόσο ἀκατανόητο. Σὰν τὸν ρώτησε ὁ πατέρας του κ' εἶδε μὲ τί τρόπο μπόρεσε νὰ γεννήσει ἀπὸ τὸ νοῦ του τὰ καθέκαστα τούτης τῆς ἐπιστήμης ὀλομόναχος, δὲν εἶπε τίποτα, παρὰ πῆγε σ' ἕναν σοφὸ φίλο του, καὶ πρὶν νὰ τοῦ μιλῆσει τὸν πῆρνε τὰ δάκρυα ἀπὸ τὴ χαρὰ του. Κι' ὁ φίλος του,

σάν έμαθε γιατί έκλαιγε, και πού είχε φτάξει εκείνο τὸ παιδί μονάχο του, ἀπόρησε, κ' εἶπε στὸν πατέρα του πὼς εἶτανε κρῖμα νάνε κλειδωμένη μιὰ τέτοια διάνοια.

Ἄπο τότες ἐπιδόθηκε στὴ γεωμετρία μ' ὅλη τὴν ψυχὴ του, ἐπειδὴ τούτῃ ἢ ἐπιστήμῃ χόρταινε τὴ δίψα ποῦχε νὰ ψάχνει γιὰ τὴν ἀλήθεια. Κι' ὄντας ἀκόμα δεκάξῃ χρονῶ πρόκοψε τόσο πολὺ, ποῦγραψε ἓνα βιβλίον γιὰ τὰ Κωνικά, πού λέγανε οἱ σοφοὶ πὼς, ἀπο τὸν Ἀρχιμήδη ὡς τὰ τότες, δὲν εἶχε ἄνθρωπος γράψει τέτοια πράγματα.

Δεκαοχτῶ χρονῶ σοφίστηκε μιὰ μηχανὴ πῶκανε λογαριασμοὺς δίχως νὰ ξέρει μαθηματικὰ κεῖνος πού τὴ μεταχειριζότανε. Εἰκοσιδύο χρονῶ, βρῆκε τὸ γιατί δὲν ὑπάρχει πουθενὰ ἄδειος τόπος μέσα στὴ φύση, βασισμένος στὰ πειράματα τοῦ Τοριτσέλλι, κι' ἀπόδειξε καθαρά, πὼς ἡ αἰτία εἶναι τὸ βάρος πῶχει ὁ ἀγέρας, κι' ὄχι γιατί ἡ φύση φοβάται τὸν ἀδειανὸ τὸν τόπο, ὅπως λέγανε ὡς τὰ τότες.

Τοῦτο εἶτανε τὸ τελευταῖον πρᾶγμα πῶκανε ὁ Πασκάλης γιὰ τὴν ἐπιστήμῃ. Γιατὶ ὁ Θεὸς ἔρριξε τὴν ἀχτίνα του ἀπάνω του, κι' ἀπο τότες παράτησε κάθε γνώση κοσμικὴ και κάθε φιλοσοφία, κι' ἀφοσιώθηκε στὰ θρησκευτικὰ. Κι' ἡ ἀλήθεια πού βρῆκε ἐκεῖ μέσα τοῦ φάνηκε τόσο μεγάλη και φοβερὴ, και τόσο φανερὴ, ὡστε ἴσαμε πού πέθανε δὲ σήκωσε τὰ μάτια του ἀπο δαύτῃ, παρά ἔζησε μονάχα γιὰ τὸ Θεὸ και γιὰ τίποτ' ἄλλο, ἐπειδὴς ἔνοιωσε καλὰ τὰ λόγια τοῦ Χριστοῦ πού εἶπε στὴ Μάρθα πὼς καταγιότανε με πολλὰ, ἐνῶ ἓνα εἶναι κεῖνο πού χρειάζεται στὸν ἄνθρωπο. Κι' αὐτὸς ὁ δυνατὸς ὁ νοῦς πού θράφηκε με τόση γνώση και με τόση φιλοσοφία, πέρασε τὴν ὑπόλοιπῃ ζωὴ του ἐφαρμόζοντας με ἔργα τὸ φοβερὸ λόγον πού εἶπε ὁ ἀπόστολος Παῦλος «πᾶν τὸ μὴ ἐκ πίστεως ἁμαρτία ἐστίν».

Αὐτὴ ἡ ἀπέραντῃ διάνοια, πού ὀλοένα εἶτανε διψασμένη ἀπο τὴν περιέργεια, μονομιᾶς εἰρήνεψε και γίνηκε σὰ μωρὸ παιδί πού δὲ γνωρίζει τίποτα. Κι' ἀπόμεινε ἀπλὸς ἴσαμε πού πέθανε, μελετῶντας τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ «ἡμέρας και νυκτός.»

Ὅποιος θέλει νὰ μάθει τὰ καθέκαστα τῆς ζωῆς του μπορεῖ νὰ διαβάσει τὸ βιβλίον πῶγραψε γιὰ τὸν Πασκάλ ἢ ἀδελφὴ του, με πολλὴ ἀγάπῃ και με πολλὴ εὐσέβεια γραμμένο.

Ἐζησε ὀλοένα ἄρρωστος, εὐχαριστῶντας τὸ Θεὸ γιὰ ὅλα. Ἦθελε πάντα νὰ μὴ εὐχαριστιέται τὸ κορμί του, παρά νὰ παιδεύεται, σὰ νάτανε κανένας ἀπο κείνους τοὺς ἀναχωρητῆς τῆς Νιτρίας ἢ τῆς Μεσοποταμίας, ἀφοῦ εἶτανε ζωσμένος κατακράεα ἓνα ζουναρί σιδερένιον γεμάτο ἀπο καρφιά, πού τ' ἀνακαλύψανε σάν πέθανε, τὴν ὥρα πού τὸν σαβανῶνανε.

“Ο,τι εἶχε, τῶδινε στοὺς φτωχοὺς, κ’ ὅπως ἓνας ἄλλος ζηλεύει τὴν καλοπέραση, αὐτὸς ζήλευε τὴ φτώχεια. Γιὰ τοῦτο ἔγραψε στὰ χαρτιά του: «Ἀγαπῶ τὴ φτώχεια γιατί κ’ ὁ Χριστὸς μας τὴν ἀγάπησε»

Ὁλοένα δόξαζε τὸ Θεό, ἄρρωστος καὶ βασανισμένος, σὰν τὸν Ἰῶβ. “Οποῖος θέλει νὰ κλάψει, ἄς διαβάσει τὴ ζωὴ του γιὰ νὰ δεῖ βάσανα βαρειά. Καὶ τὰ τράβηξε ὁ καλότυχος μὲ ὑπομονὴ καὶ μὲ ἡσυχία, πιστεύοντας πὼς ὁ Θεὸς «μαστιγεῖ υἱὸν ὃν παραδέχεται».

Τὸ φαγητό του τῶδινε στοὺς φτωχοὺς, τὰ ροῦχα του, τὰ ὑπάρχοντά του, ὅ,τι εἶχε, μὲ χαρὰ τὸ χάριζε στοὺς δυστυχισμένους, «ὁ ἐλεῶν ἐν ἰλαρότητι».

Οἱ φτωχοὶ εἶτανε οἱ φίλοι του, καὶ γιὰ νᾶνε σὰν καὶ δαύτους, ἔγινε καὶ κείνος φτωχός, γιατί ἐξὸν ἀπὸ τᾶλλα, δὲν ἄφησε μῆτε χαλὴ στὸ σπίτι του, μῆτε ἄλλο τίποτα, πού νὰ τὸν χωρίζει ἀπὸ τοὺς ἀγαπημένους του τοὺς φίλους. “Ολα τοῦτα τὰ θωροῦσε ἀνώφελα, καθὼς καὶ κάθε τι πού τὸν εὐχαριστοῦσε, ἄς εἶτανε καὶ τὸ πιὸ τιποτένιο, κ’ ἓνα πορτοκάλι, τῶχε γιὰ ἁμαρτία, ἐπειδὴ δὲν εἶτανε σὲ θέση νὰ τῶχουνε ὅλοι οἱ ἄνθρωποι. Νήστευε σὰν ἀσκητής, κ’ ἔκανε τὴν προσευχὴ του μέρα νύχτα, βρίσκοντας τὴ χαρὰ μονάχα σὲ δαύτη καὶ στὴ συναναστροφὴ μὲ τοὺς ἀπλοὺς καὶ θειοφοβούμενους ἀνθρώπους.

Ἐπειδὴ πολὺς κόσμος ρωτοῦσε γιὰ τὴν ὑγεία του κ’ ἤθελε νὰ τὸν βλέπει, γιὰ νὰ ἀκούγει κείνη τὴν γλυκύτατη τὴ λαλιά, αὐτὸ τὸ πρᾶγμα τὸν στενοχωροῦσε, γιατί δὲν ἤθελε νὰ δείχνουνε οἱ ἄλλοι καμμιάν ἰδιαίτερη φροντίδα γιὰ τὸ πρόσωπό του, οὔτε κ’ οἱ δικοὶ του, κ’ ἔλεγε πὼς ἓνα τέτοιο πρᾶγμα εἶτανε ἀδικο, νὰ τὸν ἀγαπᾶνε τόσο πολὺ, ἐνῶ ἄλλες ψυχὲς ζούσανε καταφρονεμένες.

Δὲ ξεχώριζε ἀνάμεσα σὲ φίλους καὶ σὲ ὀχτροὺς, κ’ ἐπειδὴς καὶ στοὺς κακοὺς μιλοῦσε μὲ τὴν ἴδια γλυκύτητα, κ’ οἱ δικοὶ του πολλὰς φορὲς παραξενευόντανε, τοὺς ἔλεγε: «Μὴ σᾶς φαίνεται παράξενο, δὲν τὸ κάνω ἀπὸ καλωσύνη, τὸ κάνω ἀπὸ ἀφηρημάδα· δὲ θυμᾶμαι νὰ μοῦκανε τίποτα ἐτοῦτος ἢ ἐκεῖνος». Καὶ μιλοῦσε ἔτσι αὐτὸς ποῦχε ἓνα θυμητικὸ πού δὲν τῶχε ἄλλος ἄνθρωπος. Κι’ ὁ γλυκὸς ὁ τρόπος του κ’ ἡ πραότητά του ἔκανε νὰ σαστίζουνε καὶ νὰ δακρίζουνε κ’ οἱ ἴδιοι οἱ ἄνθρωποι πού περιμέλιανε νᾶνε κακιομένος μαζί τους.

Κι’ ὅλη τούτη ἡ καλωσύνη ἔβγαινε ἀπὸνα κορμὶ πού εἶτανε ἄρρωστο ὀλοένα, καὶ βασανίζοτανε δίχως νὰ βρεῖ ἀνάπαψη. Ὁλοένα δόξαζε τὸ Θεό, γιατί ἔλεγε πὼς δίχως τὴν ἀρρώστεια δὲ θᾶπλωνε τὰ χέρια του νὰ παραδοθεῖ στὸν πατέρα του πού βλέπει στὰ κρυφὰ καὶ ἐξετάζει τίς καρδιὰς τῶν ἀνθρώπων. Γιὰ τοῦτο, τὸ πιὸ ἀγαπημένο βιβλίό του εἶτανε τὸ Ψαλτήρι, ὅστερ’ ἀπὸ τὸ Εὐαγγέλιο, καὶ πρὸ πάντων ὁ ψαλμὸς 118, πού λέγει «Μακάριοι

οί άμωμοί έν όδῳ, οί πορευόμενοι έν νόμῳ Κυρίου. Μακάριοι οί έξερευνῶντες τὰ μαρτύρια αὐτοῦ έν ὄλη καρδίᾳ έξζητήσουσιν αὐτόν».

Ἡ χαρά του κι' ἡ εὐτυχία του εἶτανε νὰ πηγαίνει στήν ἐκκλησία μέ τόση εὐσέβεια και μέ τέτοιαν ἀπλόττητα, πού ν' ἀποροῦνε ὅσοι γνωρίζανε τὴ δύναμη τοῦ μυαλοῦ του, κι' ένας ἄνθρωπος εὐσεβῆς και σοφὸς στὰ θρησκευτικά, εἶπε κάποτε, πὼς ἡ χάρη τοῦ Θεοῦ φανερῶνεται στὰ μεγάλα τὰ πνεύματα ἀπὸ τὰ μικρὰ τὰ πράγματα, και στοὺς συνειθισμένους ἄνθρώπους ἀπὸ τὰ μεγάλα. Ἡ ἀπλόττητά του εἶτανε πράγμα συγκινητικὸ στὸ ἔπακρο, γιὰ ἕνα μυαλὸ σὰν τὸ δικό του.

Σὰν ἀρρώστησε τὴν τελευταία φορά, ζήτησε νὰ εξομολογηθεῖ τὶς ἁμαρτίες του, και περίμενε τὸ θάνατο μέ ἡσυχία. Τὶς τελευταίες μέρες μιλοῦσε ὁλοένα γιὰ τοὺς φτωχοὺς, και νοιαζότανε περισσότερο γιὰ δαύτους παρά γιὰ τὸν ἑαυτό του. Μάλιστα φοβότανε μήπως γιάνει, κι' ἔλεγε στοὺς δικούς του: «Ξέρω τί ἐπικινδύνο πράμα εἶναι ἡ υγεία». Και σὰν τοὺς ἔβλεπε νὰ πικραίνωνται, τοὺς ἔλεγε: «Μὴ μέ λυπόσαστε· ἡ ἀρρώστεια εἶναι ἡ ἀληθινὴ κατάσταση πού πρέπει νὰ βρίσκεται ὁ χριστιανός, γιὰτι μέ τούτη εἶνε ὅπως ἔπρεπε νᾶνε, μέσα στήν ἀγωνία και στὸν πόνο, στερημένος ἀπ' ὅλα τὰ καλὰ κι' ἀπὸ τὶς ἡδονές τῆς σάρκας, λευτερωμένος ἀπ' ὅλα τὰ πάθη πού τὸν βασανίζουνε σ' ὄλη τὴ ζωὴ του, δίχως φιλοδοξία, δίχως φιλαργυρία, περιμένοντας ὁλοένα τὸ θάνατο».

Ζήτησε γιὰ χάρη νὰ τοῦ πᾶνε, στὸ μέρος πού κειτότανε, ἕναν ἄλλον ἀρρωστον, φτωχὸ και παραπεταμένον, και νὰ τὸν λατρεύουσε μέ τὴν ἴδια ἐγνοια πού λατρεύανε και κείνον, ὥστε νᾶχει κάποια παρηγοριά και νὰ μὴν τὸν βασανίζει ἡ σκέψη πὼς αὐτὸς τάχε ὅλα μέ ἀφθοία, τὴν ὥρα πού ἄλλοι βρίσκονται στήν ἴδια θέση μέ κείνον και δὲν ἔχουσε τίποτα γιὰ ν' ἀνακουφιστοῦνε. Κι' ὁ παπᾶς τ' ἀποκρίθηκε πὼς θὰ κυτάξει νὰ κάνει τὸ θέλημά του, μὰ πὼς θᾶτανε καλύτερα, σὰν σηκωθεῖ ἀπὸ τὰ ρούχα, νὰ τοῦ βάνει κἀνονα νὰ ὑπηρετᾷ ἕναν γέρο ἀρρωστον ὡς πού νὰ πεθάνει.

Σὰν κατάλαβε πὼς δὲ θὰ τοῦ δύνανε τὸ σύντροφο πού ζήτησε, παρακάλεσε τὴν ἀδερφή του νὰ τὸν σηκώσουσε και νὰ τὸν πᾶνε στὸ νοσοκομεῖο πού εἶχανε τοὺς ἀγιάτρευτους, γιὰ νὰ πεθάνει ἀνάμεσα στοὺς φτωχοὺς. Μὰ οἱ γιατροὶ τοῦ εἶπανε πὼς δὲ στέργουσε νὰ τὸν μετατοπίσουσε στήν κατάσταση πού βρισκότανε. Και κείνος ὁ μακάριος ἔκλαιγε και παρακαλοῦσε νὰ τοῦ κἀνουσε τούτη τὴ χάρη μόλις γυρίσει λίγο στὰ καλύτερα.

Στὶς δεκαεφτά τ' Αὐγούστου κατὰ τὰ μεσάνυχτα γύρεψε νὰ μεταλάβει τ' ἅγια Μυστήρια, και σὰν μπῆκε ὁ παπᾶς μέ τ' ἅγιο ποτήριο, μ' ὄλη τὴν ἀδυναμία ποῦχε, ἀνασηκώθηκε ὁ τρισμακάριος

ΚΗΡΥΓΜΑΤΑ
ΕΙΣ ΤΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΑ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ
ΤΩΝ ΚΥΡΙΑΚΩΝ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1958

Κυριακή 1 Ἰουνίου (τῆς Πεντηκοστῆς)

(Ἰωάν. ζ' 37 - 52, η' 12)

«Ὁὐχὶ ἡ Γραφή εἶπεν...» (Στίχ. 43)
[Δὲν εἶπε ἡ Γραφή...;]

Ὁ Ἐωσφόρος, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, δὲν ἀφήνει κανένα τρόπο πού νὰ μὴ χρησιμοποιοῦν γιὰ νὰ πολεμᾷ τὸ ἔργο τοῦ Χριστοῦ. Ὅλα τὰ μέσα τοῦ εἶναι εὐπρόσδεκτα καὶ καλὰ, ἐφ' ὅσον ὑπηρετοῦν στὸν καταχθόνιο σκοπὸ τοῦ. Ἀδίστακτα, λοιπόν, φθάνει στὸ σημεῖο ἀκόμα καὶ τὴν Ἁγία Γραφή νὰ χειρίζεται ἐναντίον τοῦ Θεοῦ. Διαστρέφοντας καὶ σκοτιζόντας τὰ σωτήρια νοήματά της μέσα στὶς ἀπρόσεκτες διάνοιες, ὀδηγεῖ ἔτσι στὸ ψεῦδος ἐκείνους πού εἶχαν πιαστῆ ἀπὸ τὴν ἀλήθεια. Στρέφει τὴ θρησκεία ἐναντίον τῆς θρησκείας. Κάνει τὴν πίστι αἰχμάλωτο τῆς ἀπιστίας. Θέτει τὴν εὐσέβεια στὰ δόκανα τῆς ἀσεβείας.

Εἶδατε τί διηγεῖται τὸ σημερινὸ Εὐαγγέλιο. Μιὰ μερὶς ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους, πού δὲν ὠμολόγησαν καὶ δὲν παραδέχθηκαν τὸν Χριστό, στηριζόταν στὴν ἴδια τὴ Γραφή. Ἀκούσατε πρὶν ἀπὸ λίγο τὸ ἐπιχειρημά τους: «μὴ γὰρ ἐκ τῆς Γαλιλαίας ὁ Χριστὸς ἔρχεται; Ὁὐχὶ ἡ Γραφή εἶπεν ὅτι ἐκ σπέρματος Δαυὶδ καὶ ἀπὸ Βηθλεὲμ τῆς κώμης, ὅπου ἦν Δαυὶδ, ὁ Χριστὸς ἔρχεται;»

Ἀπὸ προσήλωσι στὸν λόγο τοῦ Θεοῦ ἀρνοῦνται τὸν Θεό, πού εἶχε παρουσιασθῆ μπροστά τους. Ἀπὸ τὴ Γραφή, πού μιλοῦσε γι' αὐτόν, ἀντλοῦν ὄχι φῶς γιὰ νὰ τὸν δοῦν, τώρα πού περπατεῖ ἀνάμεσά τους, ἀλλὰ σκοτάδι ὥστε νὰ μὴν εἶναι ὁρατὸς στὴν ψυχὴ τους. Ὁ Διάβολος στήνει τίς παγίδες τοῦ παντοῦ, γιὰ νὰ συλλαμβάνῃ τοὺς ἀνθρώπους. Κι' ὅσοι ἀνθρωποὶ ξεφεύγουν ἀπὸ τὴν ἀπιστία καὶ τίς ἀσωτεῖες, τὸν βρίσκουν μπροστά τους μέσα στὴν ἴδια τὴν περιοχὴ τῆς πίστεως καὶ τῆς εὐσεβείας. Μετασχηματισμένος ἐδῶ σὲ ἀγγελο φωτός—ὅπως λέγει ὁ Παῦλος—προσπαθεῖ νὰ τοὺς τυλίξῃ μὲ μιὰ τρισχειρότερη θηλειὰ καὶ νὰ τοὺς σύρῃ στὴν ἀπώλεια: μιὰ θηλειὰ καμωμένη ἀπὸ τὰ ἴδια τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ.

Δὲν στάθηκαν τέτοιας λογῆς θύματα τοῦ Πονηροῦ μονάχα

καὶ στάθηκε γονατιστός, καὶ μετάλαβε τρέμοντας, κ' ὕστερα εἶπε: «Ὁ Θεὸς νὰ μ' ἐλεήσῃ».

Κοιμήθηκε στὶς 19 τ' Αὐγούστου 1662, τὴν αὐγὴ, σὲ ἡλικία τριανταεννιά χρονῶ.

(Συνεχίζεται)

ΦΩΤΗΣ ΚΟΝΤΟΓΛΟΥ

ἐκεῖνοι οἱ Ἰουδαῖοι, πού ἀναφέρει σήμερα ὁ Εὐαγγελιστής. Εἶναι καὶ πολλοὶ ἄλλοι. Ὅλοι οἱ αἵρετικοὶ κι' οἱ σχισματικοὶ πῶς ἔπασαν, πῶς χάθηκαν; Μ' ἀνάλογο τρόπο. Τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ ἔγιναν γι' αὐτοὺς λίθος προσκόμματος, ὅπου σκόνταψαν καὶ συντρίφτηκαν. Μ' αὐτὰ τοὺς ἔδεσε ὁ Διάβολος καὶ τοὺς τράβηξε στὴν ἄβυσσο. Τὰ ἴδια λόγια πού ἄλλους φώτισαν καὶ σήκωσαν στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν, αὐτοὺς τοὺς γκρέμισαν στὰ σκοτάδια τοῦ αἰωνίου θανάτου.

Θὰ ρωτήσης τώρα, ἀγαπητέ: Τί πρέπει, λοιπόν, νὰ κάμω γιὰ νὰ προφυλαχθῶ ἀπὸ ἓνα τόσο φοβερὸ κίνδυνο; Πῶς θὰ εἶμαι σὲ θέσι νὰ καταλάβω τί εἶναι ἐκεῖνο πού λέγει τὸ Ἅγιο Πνεῦμα καὶ τί εἶναι ἐκεῖνο πού ὁ Διάβολος, μιμούμενος τὴ φωνὴ τοῦ Πνεύματος, μοῦ ὑπαγορεύει; Πῶς θὰ φυλαχθῶ ἀπὸ τὴν σύγχυσι καὶ τὴν κακὴ σπορά, πού ὁ Διάβολος σκορπίζει, γιὰ νὰ ἀνακατέψῃ μέσα μου τὸ ἀγαθὸ σιτάρι τῶν θείων λόγων μετὰ τὰ ζιζάνια τῆς πλάνης;

Εἶναι πολὺ εὐκολο νὰ ἀρματωθῆς μπροστὰ σὲ τέτοια ἀπειλὴ καὶ νὰ μείνης ἄτρωτος. Δυὸ ἀπλούστατα πράγματα ἀρκοῦν γιὰ νὰ τὸ πετύχῃς καὶ νὰ μὴν ἔχῃς νὰ φοβηθῆς τίποτε. Φθάνει νὰ θωρακίσῃς τὸν νοῦ σου μετὰ τὴν ἀκαταμάχητη ταπεινοφροσύνη καὶ νὰ διατηρῆς στὴν καρδιά σου τὴν ἀγάπη πρὸς τὴν Ἐκκλησία.

Ἐνας ἀρχαῖος ἅγιος διδάσκει ὅτι τὸ ταπεινὸ φρόνημα εἶναι τὸ μόνο τεῖχος, πού δὲν μπορεῖ ποτὲ ὁ Διάβολος νὰ κυριεύσῃ. Ἄν τρέφῃς ὑψηλὸ φρόνημα, ἂν ἔχῃς ἐμπιστοσύνη στὸν ἑαυτὸ σου, τότε εὐκολα θὰ γλυστρήσῃς στὴν πλάνη. Ὁ ταπεινός, ὅμως, ποτὲ δὲν κινδυνεύει νὰ τὸ πάθῃ αὐτό, γιατί δὲν ἀφήνεται στὸν ἑαυτὸ του, ἀλλὰ μοιάζει μετὰ τὸ μικρὸ παιδάκι, πού εἶναι πιασμένο ἀπὸ τὸ φουστάνι τῆς μητέρας του, κατὰ τὸ ψαλμικόν: «ἐκολλήθη ἡ ψυχὴ μου ὀπίσω σου, ἐμοῦ δὲ ἀντελάβετο ἡ δεξιὰ σου». Ἐχει ὁδηγὸ του τὸν Κύριο. Ὅποιος, λοιπόν, μελετᾷ τὴ Γραφὴ μετὰ ταπεινοφροσύνη, δὲν ἔχει νὰ φοβηθῆ ξεστρατίσματα.

Ἄλλὰ χρειάζεται καὶ κάτι ἄλλο: ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν Ἐκκλησία. Ἡ ἀλήθεια τοῦ Χριστοῦ δὲν εἶναι ἰδιοκτησία κανενός, ἀλλὰ ἓνα κοινὸ ἀγαθόν. Μονάχα ὅποιος τὴ μοιράζεται μετὰ τοὺς ἀδελφούς του, μονάχα ὅποιος τὴν κοινωνεῖ ὄντας μέλος ἀδιάσπαστο τοῦ μυστικοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, δηλαδὴ τῆς Ἐκκλησίας, μονάχα αὐτὸς τὴν κατέχει. Ὅποιος χωρίζεται ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν, ὅποιος παύει νὰ ἀγαπᾷ τὴν Ἐκκλησίαν, εἶναι πιά δοσμένος στὸν Διάβολο. Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ γίνεται γι' αὐτὴ τὴν ψυχὴ κατήφορος πρὸς τὴν ἀπώλεια. Γράφει ὁ ἅγιος Ἰγνάτιος ὁ Θεοφόρος: «Ὅποιος δὲν μένει ἐνωμένος μετὰ τὰ ἄλλα μέλη τῆς Ἐκκλησίας, αὐτὸς εἶναι ἤδη περήφανος καὶ ξεχώρισε τὸν ἑαυτὸ του. Κι' ἡ Γραφὴ τὸ λέγει καθαρά: «Ὁ Θεὸς ἀντιτάσσεται στοὺς

ὕπερῃφάνους». Κι' ὁ ἴδιος ἅγιος μιᾷ ἄλλου, ἀπευθυνόμενος στοὺς χριστιανοὺς τῆς Σμύρνης μὲ τὰ ἑξῆς: «Δοξάζω τὸν Θεὸν μας Ἰησοῦν Χριστό, πού σᾶς βλέπω τόσο σοφοὺς ἐν Κυρίῳ. Εἶστε καταρτισμένοι στὴν ὀρθή πίστι. Εἶστε τόσο ἀμετακίνητοι πάνω σ' αὐτή, σὰν νὰ εἶστε καρφωμένοι στὸν ἴδιο τὸν σταυρὸ τοῦ Χριστοῦ μας σαρκικά καὶ πνευματικά».

Γιὰ νὰ μένουμε, λοιπόν, καρφωμένοι στὴν ὀρθή πίστι, εἶναι ἀνάγκη νὰ μᾶς ἐνώνη ὄλους ἡ ἀγάπη, νὰ μὴ διασπάμε τὴν Ἐκκλησία. Καὶ μ' αὐτὸν τὸν τρόπο, θὰ ἔχουμε πάντα τὴν βεβαιότητα, ὅτι βρισκόμαστε στὴν ἀλήθεια.

Ἡ Πεντηκοστή, πού γιορτάζουμε σήμερα, εἶναι ἡ κατ' ἐξοχὴν ἡμέρα τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ ἡμέρα τῆς ἐνώσεως τῶν ἀνθρώπων μέσα στὴν ἀλήθεια τοῦ Πνεύματος. Εἶθε, ἀγαπητοί, ἀδελφοί, μὲ ταπεινὸ φρόνημα κι' ἀγάπη ὁ ἕνας στὸν ἄλλο νὰ μείνουμε σ' ὅλες τίς ἡμέρες τῆς ζωῆς μας πιστὰ καὶ γνήσια μέλη τῆς Ἐκκλησίας, τέκνα φωτός, κοινωνοὶ τῆς ἀληθείας, ἀπρόσβλητοι ἀπὸ τοὺς ἥσκιους τῆς πλάνης, ἀπαγίδευτοι ἀπὸ τὸ ψεῦδος, ἄτρωτοι ἀπὸ τὴν κακοδοξία.

Κυριακὴ 8 Ἰουνίου (Ἁγ. Πάντων, Α'. Ματθαίου)

(Ματθ. ι' 32-33, 37-38, ιθ' 27-30)

«Πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι καὶ ἔσχατοι πρῶτοι» (ιθ' 30).

[Καὶ πολλοὶ θὰ γίνουν ἀπὸ πρῶτοι τελευταῖοι κι' ἀπὸ τελευταῖοι πρῶτοι].

Ἀκούσατε, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, τὴ φοβερὴ προειδοποίησι, πού βγήκε ἀπὸ τὸ ἄψευστο στόμα τοῦ Κυρίου. Πολλοὶ θὰ γίνουν ἀπὸ πρῶτοι τελευταῖοι, ὅπως καὶ πολλοὶ θ' ἀποδειχθοῦν στὸ τέλος πρῶτοι ἀπὸ τελευταῖοι πού ἦταν πρῖν.

Κανεῖς, ὅσο βρίσκεται ἀκόμη πάνω στὴ γῆ, δὲν εἶναι βέβαιο ἂν θὰ μείνῃ ὡς τὸ τέλος ὅπως τώρα παρουσιάζεται. Ὁ ἄπιστος, ὁ ἄσωτος, ὁ ἐκτραχηλισμένος μπορεῖ, ἀπὸ τὴ μιὰν ὥρα στὴν ἄλλη, ἀπὸ τὴν ἄδυσσο τῆς ἀπωλείας νὰ βρεθῇ στὴν κορυφὴ τῆς αγιότητος μὲ τὴ μετάνοια. Κι' ὁ εὐσεδῆς, ὁ ἀναγεννημένος, ὁ καλὸς ἀθλητῆς τοῦ Εὐαγγελίου μπορεῖ ἐπίσης, μὲ τὴν ἀπροσεξία, νὰ βρεθῇ ἀπὸ τὴν ἀγκάλη τοῦ Θεοῦ στὰ νύχια τοῦ Διαβόλου.

Ὁ Ἰούδας ἦταν ἀπόστολος, ἦταν μαθητῆς, ἦταν μύστης τοῦ Χριστοῦ. Ἀνῆκε στοὺς πρῶτους. Ἀλλὰ τὸ κατάντημά του εἶναι σ' ὄλους γνωστό. Ὁ Σατανᾶς «εἰσηλθεν εἰς αὐτὸν»—γράφει ἕνας ἀπὸ τοὺς εὐαγγελιστάς. Κι' ὁ πρῶτος ἔγινε τελευταῖος, ἀφήνοντας τὸν Χριστὸ γιὰ τὸν χρυσό, πέφτοντας στὴν προδοσία καὶ χαλόμενος πιὰ ὀριστικὰ μέσα στὴν ἀπόγνωσι.

Πόσοι καὶ πόσοι δὲν ἀκολούθησαν τὸν Ἰούδα! Ἡ Ἐκκλησία

είχε πάντα τούς ἀποστάτας, τούς λιποτάκτας, τούς προδότες στο θεῖο στράτευμά της. Ὅλοι αὐτοί, ὅπως ὁ ἀχάριστος καὶ ράθυμος μαθητής, ἀντάλλαξαν τὴν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ μὲ τοῦ κόσμου, ἔγιναν ἀρνηταί, ψαρεύθηκαν ἀπὸ τὸν Διάβολο μέσα στὴν θάλασσα τῆς Χάριτος.

Ἡ Καινὴ Διαθήκη ἀναφέρει ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Ἰούδα καὶ μερικὸς ἄλλους ὁμοίους του, ποὺ τὰ θλιβερά τους ὄνματα προκαλοῦν πάντα τὸν ἀποτροπιασμό. Εἶναι κάποιιοι συνεργοὶ τοῦ Παύλου, διαλεχτοὶ πρὶν καὶ κορυφαῖοι, πρῶτοι ἀνάμεσα στοὺς πρῶτους, ὅπως ὁ Δημᾶς, ποὺ ἐγκατέλειψε τὸν ἀπόστολο «ἔχοντας ἀγάπησει τὸν τωρινὸ αἰῶνα», καθὼς κι' ὁ Φύγελλος κι' ὁ Ἐρμογένης. Εἶναι ἀκόμη ὁ ἐπίσκοπος τῶν Σάρδεων, στὴ Μικρὰ Ἀσία, πρὸς τὸν ὁποῖο γράφει ὁ Χριστὸς μὲ τὸ χέρι τοῦ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου, μέσα στὴν Ἀποκάλυψι: «ὄνομα ἔχεις ὅτι ζῆς, καὶ νεκρὸς εἶ». Καὶ κατόπιν, στὸ κύλημα τῶν καιρῶν, ἔρχονται ἄλλα τέτοια ὄνματα πρῶτων, ποὺ ἔγιναν τελευταῖοι. Εἶναι οἱ ποιμένες κι' οἱ χριστιανοὶ ἐκεῖνοι, ποὺ ὑπέκυψαν κατὰ τοὺς διωγμοὺς καὶ θυσίασαν στὰ εἶδωλα, γιὰ νὰ σώσουν τὸ σαρκίο τους. Εἶναι ἐκεῖνοι, ποὺ ἐνῶ ἀκολούθησαν γιὰ ἓνα ὠρισμένο διάστημα τὸν δρόμο τῆς τελειότητος, κατόπιν ξεστράτισαν στὴν ἀπιστία, στὴν ἀίρεσι, στὸν ἀμαρτωλὸ βίω ἢ ἔστω στὴν ἀδράνεια καὶ τὴν ἀκηδία.

Ὅλοι αὐτοί, φθάνοντας ὡς τίς μέρες μας, εἶναι οἱ πρῶτοι ποὺ ἔγιναν τελευταῖοι.

Ἀλλὰ σ' αὐτὸ τὸ δοῦναι—λαβεῖν, ποὺ γίνεται ἀνάμεσα οὐρανοῦ καὶ γῆς, ἀνάμεσα Χριστοῦ καὶ ἀμαρτίας, ὑπάρχει πλάϊ στὸ παθητικὸ τῆς Ἐκκλησίας κι' ἓνα πλούσιο ἐνεργητικὸ. Δὲν εἶναι μονάχα ὅσοι ἀπὸ πρῶτοι ἔγιναν τελευταῖοι. Εἶναι κι' ἐκεῖνοι ποὺ στάθηκαν ὡς τὸ τέλος πρῶτοι, οἱ ἀκλόνητοι στὴν πίστι, οἱ ἀμετάθετοι στὴν ἀγάπη, οἱ ἀδιάκοπα καρφωμένοι στὸ θεῖο θέλημα. Οἱ μάρτυρες, οἱ ὁμολογηταί, οἱ ἀσκηταί, οἱ πολυάθλιες ψυχές, ποὺ ἀνταποκρίθηκαν ὡς τὸ τέρμα στὴ θεία κλήσι καὶ δὲν πλαγιοδρόμησαν. Εἶναι ἀκόμη ἐκεῖνοι οἱ χριστιανοί, ποὺ ἐπεφταν, ἀλλὰ ἤξεραν εὐθὺς νὰ σηκώνωνται, ἔχοντας πάντα τὸν ἑαυτό τους προσανατολισμένον στὸν Κύριο, ὅπως τὸ ἡλιοτρόπιο εἶναι προσανατολισμένον στὸ ἄστρο τῆς ἡμέρας. Ἀλλὰ πρὸ παντὸς εἶναι οἱ τελευταῖοι, ποὺ ἔγιναν πρῶτοι. Ἐκεῖνοι ποὺ ἀμάρτησαν πολὺ κι' ὅμως ἀνένηψαν καὶ διάνυσαν τὴ μεγάλη ἀπόστασι, ποὺ χωρίζει τὸν πυθμένα τοῦ κακοῦ ἀπὸ τὴν ὄροφὴ τοῦ οὐρανοῦ, ἐκεῖνοι ποὺ ἀπὸ μεγάλοι ἀμαρτωλοὶ ἔγιναν μεγάλοι ἅγιοι.

Σήμερα, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, ἡ Ἐκκλησία τελεῖ τὴ μνήμη ὄλων μαζί τῶν ἁγίων της. Ὁ ἀριθμὸς τους εἶναι σὰν τὴν ἄμμο τῆς θαλάσσης. Εἶναι ἡ ἀπροσμέτρητος συγκομιδὴ τῆς χάριτος. Πολ-

λοιί, ανάμεσα σ' αὐτοὺς τοὺς ἁγίους, εἶναι ἀσφαλῶς οἱ ἀνέκαθεν καθαροί, οἱ «ἀφωρισμένοι ἐκ κοιτίας μητρὸς», οἱ ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὡς τὸ τέλος πρῶτοι. Ἄλλὰ χωρὶς ἄλλο, πιδ πολλοὶ εἶναι ἐκεῖνοι, ποὺ δὲν ἦταν πάντα πρῶτοι, ἀλλὰ ἔγιναν πρῶτοι ἀπὸ τελευταῖοι. Ἐκεῖνοι δηλαδὴ, ποὺ γεύθησαν πολὺ τὴν ἁμαρτία πρὶν γευθῶν πολὺ τὴ χάρι, ἐκεῖνοι ποὺ ἡ χάρις φώτισε κι' ἀναγέννησε ἀναζητῶντας τοὺς στίς ἐσχατιῆς τοῦ κακοῦ. Αὐτοὶ ὅλοι, ἔχοντας ἐπὶ κεφαλῆς τοὺς τὴν πόρνη καὶ τὸν ληστή, τὸν τελῶνη Ζακχαῖο καὶ τὸν ἴδιο τὸν Παῦλο, ποὺ ἀπὸ διώκτης τῆς Ἐκκλησίας ἔγινε ἀρχιστράτηγός της, εἶναι ἀναρίθμητοι.

Ἄς προσέχης, λοιπόν, ἂν περπατᾷς στὸν δρόμο τοῦ Χριστοῦ ἀπὸ τὴν τρυφερὴ σου ἡλικία. Γιατὶ δὲν ἀποκλείεται ἀπὸ πρῶτος νὰ γίνῃς τελευταῖος, νὰ πέσης στὴν ἀπώλεια. Χρειάζεται ἀδιάκοπος ἀγών, παντοτεινὴ ἐγρήγορσις, ἀκατάπαυστη προσπάθεια. Λάβε θάρρος, ἂν εἶσαι ὡς τώρα τελευταῖος, ἂν εἶσαι ὑποχείριος τοῦ Διαβόλου, ἂν δὲν ἀκολούθησες ὡς τώρα τὸν Ἰησοῦ. Μπορεῖς νὰ γίνῃς πρῶτος ἀπὸ τελευταῖος, ὅπως ἔγιναν καὶ τόσοι ἄλλοι πρὶν ἀπὸ σένα. Πῶς; Μὲ τὴ μετάνοια. Ἀπόταξε τὸν Σατανᾶ καὶ συντάξου μὲ τὸν Χριστό. Ἀπομακρύνσου ἀπὸ τὴν ἁμαρτία, ὅπως ὁ Ἄντ ἀπὸ τὰ Σόδομα, χωρὶς νὰ στρέψῃς ξανά τὸ κεφάλι πρὸς αὐτήν. Παραδώσου στὴ χάρι κι' ἄφησε νὰ σὲ κυβερνήσῃ ἀπὸ ἐδῶ καὶ πέρα ὁ Χριστός. Ἄν τὸ κἀνῃς αὐτὸ τὸ ἀπλουστάτο πρᾶγμα, ὅλα ἔλλαξαν μονομιᾶς. Ἀπὸ τελευταῖος ἐρέθηκες ἀνάμεσα στοὺς πρῶτους. Ὁ οὐρανὸς σὲ κέρδισε.

Εἶθε, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, ὅλοι μας νὰ βρεθοῦμε στὸ δεύτερο μέρος τῆς προειδοποιήσεως τοῦ Κυρίου. Εἶθε ὅλοι μας νὰ μείνουμε πρῶτοι ἢ νὰ γίνουμε ἀπὸ τελευταῖοι πρῶτοι.

Κυριακὴ 15 Ἰουνίου (Β' Ματθαίου)

(Ματθ. 5' 18 - 23)

«Δεῦτε ὀπίσω μου καὶ ποιήσω ὑμᾶς ἄλιεις ἀνθρώπων» (Στίχ. 19).

[Ἐλάτε πίσω μου καὶ θὰ σᾶς κάμω ψαράδες ἀνθρώπων].

Ἡ σημερινὴ εὐαγγελικὴ περικοπή, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, μᾶς μιλά γιὰ τὸ κάλεσμα τῶν πρῶτων μαθητῶν ἀπὸ τὸν Κύριο. Οἱ μαθηταὶ αὐτοὶ ἦταν δύο ζευγάρια ἀδελφῶν. Ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος ὁ Πέτρος κι' ὁ Ἀνδρέας κι' ἀπὸ τὸ ἄλλο ὁ Ἰάκωβος κι' ὁ Ἰωάννης.

Τοὺς καλεῖ, λοιπόν, ὁ Ἰησοῦς νὰ τὸν ἀκολουθήσουν καὶ νὰ γίνουν μύσται του. Κι' ἐκεῖνοι παρατοῦν εὐθὺς πλοῖα καὶ δίχτυα

και δικους και τον παρνον απο πίσω. "Ακουσαν την πρόσκλησί του. Τους άρεσε πολυ ή υπόσχεσις, που τους έδωσε. Δέν την πολυκατάλαβαν ίσως. "Αλλά έννοιωσαν, πως ο Κύριος τους χρειαζόταν, τους θεωρούσε καταλλήλους για το έργο του. Κι' ετι ή καινούργια τους απασχόλησις θα ήταν πολυ πιό σπουδαία. Τι τους υποσχέθηκε; "Ελάτε πίσω μου — τους ειπε — και θα σάς κάμω ψαράδες ανθρώπων.

Την τέχνη, που είχατε, δέν θα την εγκαταλείψετε ολότελα. Και κοντά μου την ίδια περίπου ασχολία θα έχετε. Δίχτυα θα ρίχνετε μέσα στη νύχτα του κόσμου και θα ψαρεύετε στα νερά της άμαρτίας τις ψυχές.

Οι τέσσερις άδελφοι ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμά του. "Αφησαν τις δικές τους βάρκες και πήγαν να πιάσουν δουλειά στην τράτα του "Ιησου, ένα άόρατο πλοιο, που δέν ήταν άλλο απο την "Εκκλησία. "Ο "Ανδρέας, ο Πέτρος, ο "Ιάκωβος κι' ο "Ιωάννης έμαθαν απο τον θείο "Εργοδότη τους την τέχνη του υπερφυσικού ψαρέματος, στο οποιο προβιβάστηκαν απο τη μιαν ώρα στην άλλη. "Ο "Ιησους, με την κατ' ιδίαν διδαχή, που έκανε στους αποστόλους του, τους καθώρισε ελους τους τρόπους της δουλειάς τους. Τους έμαθε πρώτα - πρώτα να μη περηφανεύωνται, αλλά να θεωρούν τον εαυτό τους απλό όργανο δικό του. Τους παρέδωσε το θείο του Ευαγγέλιο και τους διδάξε πως να το ρίχνουν σαν δίχτυ στις ψυχές, για να τις αιχμαλωτίζουν σ' αυτό. Τους προφύλαξε απο τους κινδύνους του υλικού πλούτου και της ανθρώπινης σοφίας, λέγοντάς τους ετι δέν έπρεπε να παίρνουν στον αποστολικό τους δρόμο ουτε δισάκι και να μη φορούν ουτε υποδήματα, καθώς επίσης κι' ετι το Πνευμα το "Αγιο θα τους οδηγούσε σε ελη την αλήθεια, χωρίς να έχουν ανάγκη απο τη σοφία του κόσμου τούτου. Τους προειδοποίησε, ετι το ψάρεμα που θα εκαναν, θα ήταν πολυ πιό κοπιαστικό απο το άλλο εκείνο που ήξεραν. "Οτι θ' αντιμετώπιζαν τρικυμίες δεινές, που θα ξεσήκωνε εναντίον τους με διωγμούς ο Διάβολος. Κι' ετι, στο τέλος, σχεδόν για ελους, θα έρχόταν ή ώρα του μαρτυρίου, ετι θα παρέδιναν το πνευμα εχι σε κανένα μαλακό κρεβάτι, αλλά στο πόδι.

"Ολα αυτά τα μεγάλα πράγματα τους εμπιστεύθηκε ο "Ιησους κι' εκείνοι τα δέχθηκαν με προθυμία, με απλότητα, με πίστι μέσα στο στήθος τους. Κι' εταν, φωτισμένοι και δυναμωμένοι απο τις φλόγες του Παρακλήτου, κατα την Πεντηκοστή, ξεκίνησαν για το υπερφυσικό τους έργο, συμπεριφέρθηκαν ακριβώς σύμφωνα με τις έντολες που είχαν πάρει.

Δέν λιποψύχησαν μπροστά στα εμπόδια, τους κόπους και τις αντιξοότητες. Δέν παρασύρθηκαν απο τον πειρασμό της ανα-

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΟΥ Τ.Α.Κ.Ε.

Κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 2ας Ἀπριλίου τὸ Διοικητικὸν Συμ/λιον τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. ἠσχολήθη περὶ τὸ θέμα τῆς καταβολῆς ὑπὸ τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. τῶν ἐξόδων κηδείας τῶν ἀποθνησκόντων συνταξιούχων καὶ τῶν συζύγων αὐτῶν. Σχετικῶς ἀπεφασίσθη ἡ προσθήκη παραγράφου εἰς τὸ ὑπ' ἀρ. 18 ἄρθρον τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Τ.Α.Κ.Ε., ἔχουσα ὡς ἐξῆς:

Ἄρθρον 18.

Παράγραφος 5.

Τὸ Τ. Α. Κ. Ε. ὑποχρεοῦται εἰς τὴν καταβολὴν ἐξόδων κηδείας τῶν ἀποθνησκόντων πάσης φύσεως συνταξιούχων του καὶ τῶν συζύγων αὐτῶν.

Τὰ ἐξοδα ταῦτα ὀρίζονται κατὰ περίπτωσιν διὰ μὲν τὸν ἀμέσως συνταξιούχον εἰς τὸ ποσὸν μίας καὶ ἡμισείας μηνιαίας συντάξεως μετὰ τῶν πάσης φύσεως ἐπιδομάτων αὐτῆς, προκειμένου περὶ συνταξιούχων κατοικοῦντων εἰς κωμοπόλεις ἢ χωρία πληθυσμοῦ μέχρι 5.000 κατοίκων, εἰς τὸ ποσὸν δὲ δύο μηνιαίων συντάξεων μετὰ τῶν πάσης φύσεως ἐπιδομάτων αὐτῆς, προκει-

---

παύσεως. Δὲν πρόδωσαν τὸν Κύριό τους σὲ ὅ,τι περίμενε ἀπ' αὐτοῦς.

Ἐανοίχθησαν ὄχι πιά σὲ μιὰ λίμνη, ὅπως ἦταν ἡ θάλασσα τῆς Τιβεριάδος, ἀλλὰ στὴν οἰκουμένη. Κι' ἄρχισαν, μὲ τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου, νὰ σαγηνεύουν τοὺς ἀνθρώπους καὶ νὰ τοὺς τραβοῦν ἐπάνω στὸ σωτήριο σκάφος τῆς Ἐκκλησίας, σκύβοντας ἀπὸ τὴν κουρπαστὴ τῆς καὶ λαχταρῶντας πάνω ἀπὸ τὰ βάθη τῆς ἀμαρτίας νὰ μὴ τοὺς ξεφύγῃ καμμιά ψυχὴ, ποὺ ἔπλεε μέσα σ' αὐτά.

Πολλὲς φορές, κατὰ τὶς ἀποστολικὰς τοὺς πορεῖες κι' ἔγνοιες, θὰ ἀναθυμήθησαν, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, ὁ Πέτρος, ὁ Ἀνδρέας, ὁ Ἰάκωβος κι' ὁ Ἰωάννης τὰ λόγια ἐκεῖνα, μὲ τὰ ὁποῖα τοὺς εἶχε καλέσει ὁ Κύριος καὶ ποὺ τότε δὲν θὰ τὰ εἶχαν βαθεῖα ἐννοήσει: «Ἐλᾶτε πίσω μου καὶ θὰ σᾶς κάμω ψαράδες ἀνθρώπων». Κι' οἱ καρδιές τους θὰ πλημμύριζαν ἀπὸ εὐγνωμοσύνη πρὸς τὸν Χριστό, γιὰ τὸ ἔργο αὐτό, ποὺ τοὺς εἶχε ἀναθέσει καὶ ποὺ ἦταν τὸ πιὸ ἔνδοξο, τὸ πιὸ μεγάλο ἀπὸ τὰ ἐπίγεια ἔργα.

Οἱ ἀπόστολοι, ὅμως, δὲν ὑψηλοφρονοῦσαν. Ἦξεραν πὼς ἔλα τους ἐκεῖνα τὰ θαυμαστὰ κατορθώματα ἐφείλονταν στὴ χάρι τοῦ Κυρίου τους. Καὶ γι' αὐτὸ δὲν εὕρισκαν ἄλλο τίτλο πιὸ ποθητό, πιὸ ἀκριβό, πιὸ δίκαιο γιὰ τὸν ἑαυτὸ τους ἀπὸ τὶς λέξεις «δοῦλος Θεοῦ». Αὐτὲς ἔθεταν δίπλα στὸ ὄνομά τους, ἔταν ἔγραφαν τὶς ἐπιστολὰς τους στοὺς χριστιανούς, παρέχοντας ἔτσι καὶ σ' ἐμᾶς τὸ παράδειγμα νὰ μὴν ἀποδίνουμε καμμιά ἀξία στὸν ἑαυτὸ μας, ὅταν κάνουμε κάτι γιὰ νὰ ἀπλώνεται τὸ Εὐαγγέλιο γύρω μας.

ΒΑΣ. ΜΟΥΣΤΑΚΗΣ

μένου περί συνταξιούχων διαμενόντων εις κωμοπόλεις ἢ πόλεις πληθυσμοῦ ἄνω τῶν 5.000 κατοίκων, διὰ δὲ τὴν ἔμμεσον συνταξιοῦχον σύζυγον, εἰς τὸ ποσὸν μιᾶς μηνιαίας συντάξεως μετὰ τῶν πάσης φύσεως ἐπιδομάτων αὐτῆς.

Τὰ ἔξοδα κηδείας καταβάλλονται ἐπὶ θανάτῳ τοῦ συζύγου εἰς τὴν χήραν σύζυγον ἢ ταύτης μὴ ὑπαρχούσης εἰς τὰ τέκνα αὐτοῦ, ἐπὶ θανάτῳ δὲ τῆς συζύγου εἰς τὸν σύζυγον, ἢ τοῦτου μὴ ὑπάρχοντος εἰς τὰ τέκνα, μὴ ὑπάρχοντος δὲ συζύγου ἢ τέκνων κατ' ἀμφοτέρας τὰς ὡς ἄνω περιπτώσεις τὰ ἔξοδα κηδείας καταβάλλονται εἰς τοὺς ἐπιμεληθέντας τῆς κηδείας, συγγενεῖς ἢ ιδιώτας, ἐν τῇ τελευταίᾳ περιπτώσει μετὰ σχετικὴν βεβαίωσιν τοῦ ἐφημερίου, ὅστις προέστη τῆς κηδείας καὶ τοῦ Προέδρου τῆς Κοινότητος, ἐνθα κατόκει ὁ θανὼν, πιστοποιοῦσαν τὴν ἀνοπαξίαν συζύγου καὶ τέκνων καὶ τὴν ἐπιμέλειαν τῶν τῆς κηδείας.

Τὰ ἔξοδα καταβάλλονται ἐφ' ὅσον οἱ δικαιοῦχοι τούτων δὲν ἔλαβον τοιαῦτα ἔξοδα παρὰ τοῦ Δημοσίου ἢ ἐξ ἄλλου οἰουδήποτε Ταμείου».

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω ὁ Διευθύνων Σύμβουλος τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. ἀπηύθυνεν ἔγγραφον πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας, δι' οὗ ζητεῖται ἡ σχετικὴ ἔγκρισις.

— Ὑπὸ τοῦ Κεντρικοῦ Τ.Α.Κ.Ε. ἐκoinοποιήθη πρὸς τὰ Τοπικὰ Τ.Α.Κ.Ε. ἡ κατωτέρω ὑπ' ἀριθ. 3463/58 Ἐγκύκλιος, ἀφορώσα εἰς τὴν χαρτοσήμανσιν τῶν ἀποδείξεων τῶν καταβαλλομένων συντάξεων.

Ἡ ἐν λόγῳ ἐγκύκλιος ἔχει ὡς ἐξῆς :

Τ.Α.Κ.Ε.

Πρὸς ἅπαντα τὰ τοπικὰ Τ.Α.Κ.Ε.

Ἀφορμὴν λαβόντες ἐξ ἐρωτημάτων διαφόρων Τοπικῶν Ταμείων σχετικῶς μὲ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ ἀναλογοῦντος χαρτοσήμου τῶν καταβαλλομένων συντάξεων, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν, ὅτι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 7 παρ. 6 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3765/1957 Ν.Δ. «Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τοῦ Ν.Δ. 3323/1955, περὶ φορολογίας τοῦ εισοδήματος», τοῦτο δέον νὰ ἀποδίδηται εἰς τὸ Δημοσίον.

Τὸ καταβλητέον κατὰ μῆνα ποσὸν διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην θέλει ὀρισθῆ ὑπὸ τοῦ οἰκείου Οἴκ. Ἐφόρον βάσει τῆς προσωρινῆς βεβαίωσεως αὐτοῦ διὰ τὰς ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου—31 Δεκεμβρίου 1957 δηλωθείσας ὑφ' ὑμῶν ὡς καταβληθείσας συντάξεις.

Πρὸς παρακολούθησιν τοῦ παρακρατουμένου ποσοῦ χαρτοσήμου διὰ τὰς κατὰ μῆνα συντάξεις, τοῦ ἔτους 1958, δέον νὰ ἐκδίδητε γραμματίον εἰσπραξέως ὑπὸ τὸν τίτλον «Χ α ρ τ ὅ σ η μ ο ν σ υ ν τ ᾶ ξ ε ω ν», τὸ ὁποῖον καὶ θὰ ἀναγράφετε εἰς τὰ ἀναλυτικὰ ἡμερολόγια εἰσπραξέων σας.

Πᾶσαν ἀπόδοσιν εἰς τὸ Δημοσίον Ταμεῖον, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ οἰκείου τοιυτῶντου εἰσπραξέως θὰ ἀναγράφετε εἰς τὰς πληρωμὰς σας καὶ ὑπὸ τὸν τίτλον «Χαρτοσήμον συντάξεων».

Εἰς τὸ τέλος τῆς χρήσεως θὰ ὑποβληθῆ ἡ σχετικὴ δήλωσις εἰς τὴν Οἰκονομικὴν Ἐφορίαν διὰ τὰς κατὰ τὴν χρῆσιν (1/1-31/12/1958) καταβληθείσας ἐν συνόλῳ συντάξεις καὶ ἐκ τοῦ ἀναλογοῦντος 1% χαρτοσήμου, θὰ ἀφαιρεθῶσι τὰ τμηματικῶς καταβληθέντα.

Τέλος ὡς πρὸς τὰ χρονικὰ ὄρια καταβολῆς τοῦ χαρτοσήμου, δέον νὰ συμμορφουθεσθε πρὸς τὰς ὁδηγίας τῶν οἰκείων Οἴκων. Ἐφόρων.

Ὁ Διευθύνων Σύμβουλος
Κ. Σ. Σ π υ ρ ὅ π ο υ λ ο ς

—Κατὰ τὴν συνεδρίαν τοῦ Δ. Συμ/λίου τοῦ Τ.Α.Κ.Ε., τῆς 2ας Ἀπρι-
λίου, ἀπενεμήθησαν αἱ κάτωθι συντάξεις:

Α'. Λόγῳ πρώρου θανάτου· 1. Πρεσβυτέραν Βασιλικὴν, χήραν τοῦ ἀποβιώσαντος Πρεσβ. Ἰω. Οἰκονόμου, Ἰ. Μ. Φτώτιδος καὶ εἰς τὰς ἀγάμους θυγατέρας αὐτῶν Μαρίαν καὶ Αἰκατερίνην, ἐκ δρ. 618 μηνιαίως καὶ ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου 1957. Ἐχορηγήθη ἐφ' ἀπαξ βοήθημα ἐκ δραχμῶν 11.375. 2. Πρεσβυτέραν Εὐσεβίαν, χήραν τοῦ ἀποβιώσαντος Πρεσβ. Μιχ. Γαλιπιανάκη, Ἰ. Μ. Κρήτης καὶ εἰς τὰς ἀγάμους θυγατέρας αὐτῶν Χρυσὴν, Ἀμαλίαν, Εὐτυχίαν καὶ Γεωργίαν, ἐκ δρχ. 532 μηνιαίως, ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1958. Ἐχορηγήθη ἐφ' ἀπαξ βοήθημα ἐκ δρχ. 8.801. 3. Πρεσβυτέραν Βιργινίαν, χήραν τοῦ ἀποβιώσαντος Πρεσβ. Χρίστου Μαυρογιάννη, Ἰ. Μ. Ἄρτης καὶ τὰς ἀγάμους θυγατέρας αὐτῶν Ἀναστασίαν, Πολυξένην καὶ Σταματίαν, ἐκ δρχ. 639 μηνιαίως, καὶ ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1958. Ἐχορηγήθη ἐφ' ἀπαξ βοήθημα δρχ. 11.466. 4. Πρεσβυτέραν Ἀναστασίαν, χήραν τοῦ ἀποβιώσαντος Πρεσβ. Χρ. Φωτιάδου, Ἰ. Μ. Σερρών, ἐκ δρχ. 522 μηνιαίως ἀπὸ 10ης Ὀκτωβρίου 1957. Ἐχορηγήθη ἐφ' ἀπαξ βοήθημα ἐκ δρχ. 8,610. 5. Πρεσβυτέραν Ἀγγελικὴν, χήραν τοῦ ἀποβιώσαντος Πρεσβυτ. Δημητρίου Ἀγγελοπούλου, Ἰ. Μ. Ἡλείας, ἐκ δρχ. 518 μηνιαίως καὶ ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1958. Ἐχορηγήθη ἐφ' ἀπαξ βοήθημα ἐκ δρχ. 11.416. 6. Πρεσβυτέραν Κυριακὴν, χήραν τοῦ ἀποβιώσαντος Πρεσβ. Στεργ. Παπαδημητρίου, Ἰ. Μ. Φλωρίνης, ἐκ δρχ. 533 μηνιαίως καὶ ἀπὸ 2ας Δεκεμβρίου 1957. Ἐχορηγήθη ἐφ' ἀπαξ βοήθημα ἐκ δρχ. 8.750.

Β'. Λόγῳ γήρατος· 1. Πρεσβ. Δημ. Γεωργ. Γεωργόπουλον Ἰ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, ἐκ δρχ. 689 μηνιαίως ἀπὸ 1ης Φεβρουαρίου 1958. Ἐχορηγήθη ἐφ' ἀπαξ βοήθημα ἐκ δραχμῶν 8.830. 2. Πρεσβ. Χρῆστον Κων. Μπέλλον, Ἰ. Μ. Γρεβενῶν, ἐκ δρχ. 756 μηνιαίως ἀπὸ 1ης Μαρτίου 1958. Ἐχορηγήθη ἐφ' ἀπαξ βοήθημα ἐκ δρχ. 8.820. 3. Πρεσβ. Νικόλαον Γεωργ. Παυλίδην, Ἰ. Μ. Λαρίσης καὶ Πλαταμῶνος, ἐκ δρχμ. 689 μηνιαίως, ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου 1957. Ἐχορηγήθη ἐφ' ἀπαξ βοήθημα ἐκ δρχ. 8.750. 4. Πρεσβ. Εὐάγγ. Χρ. Χρηστίδην, Ἰ. Μητροπόλεως Παραμυθίας, ἐκ δρχ. 711 μηνιαίως, ἀπὸ 1ης Φεβρ. 1958. Ἐχορηγήθη ἐφ' ἀπαξ βοήθημα ἐκ δρχ. 8.890. 5. Πρεσβ. Ἰωάν. Νικ. Σώκαρην, Ἰ. Ἀρχ. Ἀθηνῶν, ἐκ δρχμ. 689 μηνιαίως, ἀπὸ 1ης Φεβρ. 1958. Ἐχορηγήθη ἐφ' ἀπαξ βοήθημα ἐκ δρχ. 8.890. 6. Πρεσβ. Πέτρον Ἰω. Μηλιάκον, Ἰ. Μητρ. Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης, ἐκ δρχμ. 768 μηνιαίως, ἀπὸ 5ης Φεβρ. 1958. Ἐχορηγήθη ἐφ' ἀπαξ βοήθημα ἐκ δρχ. 11.557. 7. Πρεσβ. Παναγ. Ἰω. Παπαεμμανουήλ, Ἰ. Μ. Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας, ἐκ δρχ. 826 μηνιαίως, ἀπὸ 1ης Φεβρ. 1958. Ἐχορηγήθη ἐφ' ἀπαξ βοήθημα ἐκ δρχ. 11.557. 8. Πρεσβ. Νικ. Στ. Βαρνάβαν, Ἰ. Ἀρχ. Ἀθηνῶν, ἐκ δρχ. 689 μηνιαίως, ἀπὸ 1ης Δεκ. 1957. Ἐχορηγήθη ἐφ' ἀπαξ βοήθημα ἐκ δρχ. 8.750. 9. Πρεσβ. Πέτρ. Γεωργ. Γιαννακόπουλον, Ἰ. Μ. Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας, ἐκ δρχ. 756, ἀπὸ 1ης Μαρτ. 1958. Ἐχορηγήθη ἐφ' ἀπαξ βοήθημα ἐκ δρχ. 8.960. 10. Πρεσβ. Σταμάτιον Μιχ. Γαίλαν, Ἰ. Μ. Χίου, ἐκ δρχ. 689 μηνιαίως, ἀπὸ 1ης Μαρτ. 1958. Ἐχορηγήθη ἐφ' ἀπαξ βοήθημα ἐκ δρχ. 8.960. 11. Πρεσβ. Χαράλ. Παν. Κυριλλίδην, Ἰ. Μ. Ξάνθης, ἐκ δρχ. 689 μηνιαίως, ἀπὸ 1ης Φεβρ. 1958. Ἐχορηγήθη ἐφ' ἀπαξ βοήθημα ἐκ δρχ. 8.890. 12. Πρεσβ. Νικ. Ἰω. Παπαγιαννόπουλον, Ἰ. Μ. Ἰωαννίνων, ἐκ δρχ. 666 μηνιαίως, ἀπὸ 1ης Ὀκτ. 1957. Ἐχορηγήθη ἐφ' ἀπαξ βοήθημα ἐκ δρχ. 11.193. 13. Πρεσβ. Παναγ. Γεωργ. Γεωργαῶν, Ἰ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, ἐκ δρχ. 826 μηνιαίως, ἀπὸ 1ης Φεβρ. 1958. Ἐχορηγήθη ἐφ' ἀπαξ βοήθημα ἐκ δρχ. 11.557.

Γ'. Λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας· 1. Πρεσβ. Ἐμμ. Ἰω.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Αίδεσ. Γεώργ. Νάσογλου, Κλει...(:) Ὁρεσιτάδος. Παρα-
τούμενος θὰ λάβετε σύνταξιν δρχ. 756 μηνιαίως καὶ ἐφ' ἅπαξ βοήθημα δρχ.
8.890. Τοῦτο ἐφ' ὅσον βεβαίως ἡ ὑπηρεσία σας ὑπῆρξε συνεχῆς. Εἰς τὸ
Τ.Α.Κ.Ε. ὀφείλετε δι' ἀσφάλιστρα δρχ. 2762.—Αίδεσ. Κωνστ. Παπα-
γεωργίου, Ζάρκος Καρυστίας. Ὡς μᾶς ἐπληροφόρησεν ἡ ἀρμοδία ὑπη-
ρεσία τοῦ Τ.Α.Κ.Ε., ἡ ὀφειλή σας εἰς αὐτὸ ἀνέρχεται εἰς 2359 δρχμάς. —
Αίδεσ. Ἀθαν. Αἰώλην, Καναλάκιον Παραμυθίας. Εἰς τὸ Τ.Α.Κ.Ε.
ὀφείλετε δρχ. 2.156. Ἐφ' ὅσον, ὡς γράφετε, ἔχετε 35ετῆ συντάξιμον ὑπη-
ρεσίαν δύνασθε νὰ παραιτηθῆτε. Πρὸς ἀποφυγὴν ὅμως πάσης ἀνωμαλίας,
καλὸν εἶναι πρῶν ὑποβάλετε τὴν παραίτησίν σας νὰ ἀπευθυνθῆτε δι' αἰτήσεώς
σας εἰς τὸ Τ.Α.Κ.Ε. καὶ νὰ ζητήσετε νὰ σᾶς πληροφορήσουν ὑπευθύνως,
ἐὰν εἶναι καιρὸς νὰ παραιτηθῆτε καὶ πότε πρέπει νὰ ἀποχωρήσετε τῆς ὑπη-
ρεσίας. — Αίδεσ. Στ. Μουρ., Ἀξ. Κ. Εἰς τὸ Τ.Α.Κ.Ε. ὀφείλετε δρχ. 6740. —
Αίδεσ. Μιχαήλ Γκάναν, Ἰ. Ναὸν Εἰσοδίων Θεοτόκου
Νεμέας. Βεβαίως δύνασθε νὰ ἐξαγοράσετε τὴν ὑπηρεσίαν διακόνου, τὴν
ὁποίαν ἔχετε πρὸ τῆς χειροτονίας σας εἰς πρεσβύτερον. Πρὸς τοῦτο πρέπει
νὰ ἀπευθύνετε πρὸς τὸ Τ.Α.Κ.Ε.: α'. Αἴτησιν χαρτοσημασμένην καὶ
κληρικοσημασμένην. β'. Ἀντίγραφον τοῦ διορισμοῦ σας ὡς διακόνου.
γ'. Βεβαίωσιν, εἰς τὴν ὁποίαν νὰ ἀναγράφεται ὁ χρόνος τῆς ὑπηρεσίας σας ὡς
διακόνου. δ'. Βεβαίωσιν τοῦ Ἐκκλ. Συμβουλίου, εἰς τὴν ὁποίαν νὰ ἀναφέρεται
ὁ μισθὸς τὸν ὁποῖον ἐλαμβάνετε, ὡς διάκονος. Τὸ ποσὸν τῆς ἐξαγορᾶς θὰ
καθορισθῆ μετὰ τὴν ὑποβολὴν τῶν δικαιολογητικῶν. — Στρατεμὲνον
Ἐφ' ημῆρον, Ἐδ... Παρακαλοῦμεν γράφατέ μας τὴν διεθυσίν σας,
διότι ὁ φάκελλος ἀπολέσθη, διὰ νὰ ἀπαντήσωμεν δι' ἐπιστολῆς εἰς τὴν ἀπὸ
16/4/1958 ὑμετέραν. Πάντως σᾶς πληροφοροῦμεν, ὅτι ἡ ἐν τῷ στρατεύματι
ὑπηρεσία λογίζεται συντάξιμος, ἐφ' ὅσον ἔχει ἐκδοθῆ βιβλιάριον. Διὰ τὸ ἑτε-
ρον ζήτημα ἡ ἰδική μας ἀντίληψις εἶναι ὅτι ἡ ἐνορία, εἰς ἣν ἐχειροτονήθητε
ἀνήκει εἰς ὑμᾶς. Πάντως ἀρμόδιος ἐπὶ τοῦ προκειμένου εἶναι ὁ οἰκείος Ἱε-
ράρχης, ὁ ὁποῖος δύναται ν' ἀποφασίσῃ ἄλλως. — Αίδεσ. Σταῦρον Κα-

Μανουσάκη, Ἰ. Ἐπισκοπῆς Ἀρκαδίας, ἐκ δρχ. 826 μηνιαίως, ἀπὸ 1ης Φεβρ.
1958. Ἐχορηγήθη ἐφ' ἅπαξ βοήθημα ἐκ δρχ. 11.557.

Μετ' ἐβίβασθησαν αἱ συντάξεις: 1. Τοῦ ἀποβιώσαντος
συνταξιούχου Πρεσβ. Ἰωάν. Ε. Ἀθανασιάδου, Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δράμας,
εἰς τὴν πρεσβ. αὐτοῦ Μαργαρίταν Ἰω. Ἀθανασιάδου, ἐκ δρχ. 574 μηνιαίως,
ἀπὸ 1ης Μαρτίου 1958. 2. Τοῦ ἀποβιώσαντος συνταξ. πρεσβ. Εὐαγγ. Νικ.
Παπανικολάου, Ἰ. Μ. Ἀρσίσης καὶ Πλαταμῶνος, εἰς τὴν πρεσβυτέρα ἀποῦ
Εὐαγγελίαν Εὐαγγ. Παπανικολάου, ἐκ δρχ. 539 μηνιαίως, ἀπὸ 8ης Δεκ.
1957. 3. Τοῦ ἀποβιώσαντος συνταξιούχου ἱεροψάλτου Κωνστ. Ἀθ. Μηλιῶν
Ἰ. Ἀρχ. Ἀθηνῶν, εἰς τὴν σύζυγον αὐτοῦ Καλλιρρόην Μηλιῶν, ἐκ δρχ. 646
μηνιαίως, ἀπὸ 1ης Ἰανουαρ. 1958. 4. Τοῦ ἀποβιώσαντος συνταξιούχου ἱερο-
ψάλτου Σπυρ. Νικ. Κομάτα, Ἰ. Μ. Αἰτωλοακαρνανίας, εἰς τὴν ἀγαμὸν ἀδελ-
φὴν αὐτοῦ Μαρίαν Νικ. Κομάτα, ἐκ δρχ. 500, ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1958.

ρ α γ ι ά ν ν η ν, Δίκωρον Ζαγορίου 'Ιωαννίνων. 'Εφ' ὅσον ἔχετε συμπληρώσει τὸ ὄριον ἡλικίας, δύνασθε νὰ παραιτηθῆτε καὶ νὰ λάβετε σύνταξιν λόγῳ γήρατος. 'Η σύνταξις θὰ ἀνέλθῃ εἰς 826 δρχ. μηνιαίως, τὸ δὲ ἐφ' ἅπαξ βοήθημα εἰς 11.830 δρχ. 'Εκτὸς τῶν δικαιολογητικῶν, τὰ ὁποῖα ἀναγράφονται εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 19 τεύχος τοῦ «'Εφημερίου, τοῦ παρ. ἔτους, δὲν ἀπαιτοῦνται ἄλλα. — Αἶδες. Γ ε ὄ ρ γ. Μ π α ξ ι ὠ τ η ν, Κερασιάν. Δύνασθε νὰ λάβετε σύνταξιν λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας, ἀνεξαρτήτως τῆς ἡλικίας σας, ἐφ' ὅσον, ὡς γράφετε, εἰσθε ἐφημέριος ἀπὸ τοῦ 1918 καὶ ὑπηρετεῖτε συνεχῶς. 'Η σύνταξις σας θὰ ἀνέλθῃ εἰς 756 δρχ. μηνιαίως. 'Εφ' ἅπαξ βοήθημα θὰ λάβετε περὶ τὰς 9.100 δρχ. — Αἶδες. Δ η μ. Φ υ λ λ ι ὠ τ η ν, Λιχὰς Αἰδηψοῦ. 'Εφ' ὅσον ἔχετε χειροτονηθῆ τὸ ἔτος 1922, δύνασθε νὰ λάβετε σύνταξιν λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας, ἣ ὁποῖα θὰ ἀνέλθῃ εἰς 826 δρχ. μηνιαίως. Καλὸν εἶναι ὅμως νὰ ζητήσετε ἀπὸ τὴν Μητρόπολιν σας βεβαίωσιν, εἰς τὴν ὁποῖαν νὰ ἐμφαίνεται ἡ χρονολογία τῆς χειροτονίας σας καὶ τοῦ ἀρχικοῦ διορισμοῦ, αἱ μεταθέσεις εἰς ἄλλας ἐνορίας κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν, ἡ διάρκεια ὑπηρεσίας εἰς ἐκάστην ἐνορίαν μέχρι σήμερον. Τὴν βεβαίωσιν αὐτὴν θὰ ἀποστείλετε εἰς τὸ Τ.Α.Κ.Ε., διὰ νὰ σὰς πληροφορήσῃ ὑπευθύνως ἐὰν καὶ τότε δύνασθε νὰ παραιτηθῆτε. Αὐτὸ πρὸς ἀποφυγὴν ἀνωμαλιῶν. 'Επὶ τῇ εὐκαιρίᾳ σὰς πληροφοροῦμεν, ὅτι δὲν σὰς συμφέρει νὰ λάβετε σύνταξιν ἀναπηρίας, λόγῳ τῆς παθήσεως τῆς χειρὸς σας, διότι ἡ ἀπαιτούμενη διαδικασίᾳ εἶναι πολυδάπανος καὶ μακρά. Ὡς ἐφ' ἅπαξ θὰ λάβετε τὸ ποσὸν τῶν 11.830. δρχ. — Αἶδες. Δ η μ. Π ο υ ρ ν ᾶ ρ α ν, Μοσχοκαρυὰν Φθιώτιδος. Παραιτούμενος θὰ λάβετε σύνταξιν δρχ. 826 μηνιαίως, ἐφ' ἅπαξ δὲ δρχ. 11.830. Τὰ ἀπαιτούμενα ἐν προκειμένῳ δικαιολογητικὰ εἶναι τὰ ἐξῆς: α'. Αἴτησις πρὸς τὸ Τ.Α.Κ.Ε. β'. 'Απολυτήριο γράμμα τοῦ Μητροπολίτου σας ἢ ἐπίσημον ἀντίγραφον τοῦ Γράμματος. γ'. Πιστοποιητικὸν τοῦ Προέδρου τῆς Κοινότητος περὶ τῆς ἡλικίας σας καὶ τῆς οἰκογενειακῆς σας καταστάσεως. δ'. Φύλλον διακοπῆς μισθοδοσίας παρὰ τοῦ οἰκείου Δημοσίου Ταμείου. ε'. Τὸ ἀτομικὸν βιβλιάριον ὑπηρεσιακῶν μεταβολῶν. ς'. Βεβαίωσιν τῆς 'Ι. Μητροπόλεως, εἰς τὴν ὁποῖαν νὰ ἐμφαίνεται ἡ χρονολογία χειροτονίας καὶ ἀρχικοῦ διορισμοῦ, αἱ μεταθέσεις εἰς ἄλλας ἐνορίας κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν, ἡ διάρκεια ὑπηρεσίας εἰς ἐκάστην ἐνορίαν μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς ἐξόδου σας ἀπὸ τῆς ὑπηρεσίας καὶ ζ'. Βεβαίωσις τοῦ Μητροπολίτου σας, ἐξ ἧς νὰ ἐμφαίνεται, ὅτι συνεπληρώσατε ὁδετὴ πραγματικὴν ἐφημεριακὴν ὑπηρεσίαν. — Αἶδες. Ν ι κ. Θ. Κ α ρ α β ῖ τ η ν, 'Αρθούσαν Μεσσηνίας. 'Η αὔξησις εἰς τὸ ἐφ' ἅπαξ βοήθημα τοῦ Ταμείου 'Αρωγῆς ἐχορηγήθη προσφάτως διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3721 Νόμου. Ὅταν ὁμοῖς ἐξήλθετε τῆς ὑπηρεσίας, ἐλάβετε ἐφ' ἅπαξ βοήθημα μικρὸν, ὄχι διότι ἀνήκετε εἰς τάξιν ἐλαττωματικῆν (!), ἀλλὰ διότι εἰς ὅλους τοὺς ἐξερχομένους ἐχορηγεῖτο μικρὸν βοήθημα. — Αἶδες. Α. Μ. Α. Σύνταξιν πλήρη δὲν δύνασθε νὰ λάβετε, ἐκτὸς ἐὰν ἐξαγοράσετε τὰ ὑπόλοιπα 3 ἔτη, τὰ ὁποῖα ἀπαιτοῦνται πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ 75 ἔτους τῆς ἡλικίας σας. Εἶναι

δμως ἀμφίβολον, ἐὰν τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. θὰ δεχθῆ τὴν αἰτησίαν σας δι' ἐξαγοράν, λόγῳ τοῦ ὅτι ἔχετε ὑπερβῆ τῆ 70ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας σας. Ἐφ' ὅσον ὁμως ἔχετε συνεχῆ ὑπηρεσίαν 36 ἐτῶν, θὰ λάβετε σύνταξιν λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας. Τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως δὲν δυνάμεθα νὰ σᾶς τὸ εἰπωμεν, ἐφ' ὅσον ἀγνοοῦμεν τὴν κατηγορίαν, εἰς τὴν ὅποιαν ἀνήκετε.— Αἰδес. Δημ. Παπακώσταν, Μηλιαρὰ Ἀρτης. Δύνασθε νὰ λάβετε σύνταξιν λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας, ἀλλὰ καὶ λόγῳ γήρατος, ἐφ' ὅσον ἔχετε ὑπερβῆ τὸ 75ον ἔτος τῆς ἡλικίας σας. Πάντως τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως σας θὰ εἶναι τὸ ἴδιον, ἤτοι θὰ λάβετε 826 δραχμὰς μηνιαίως ὡς σύνταξιν καὶ 11.830 δραχ. ὡς ἐφ' ἅπαξ βοήθημα ἐκ τοῦ Ταμείου Ἀρωγῆς. Διὰ τὴν συνταξιοδότησίν σας θὰ πρέπει νὰ ὑποβάλετε τὰ αὐτὰ δικαιολογητικά, τὰ ὅποια γράφομεν ἀνωτέρω, εἰς τὸν αἰδес. Δημ. Πουρνάραν. — Αἰδес. Λεόντιον Ἀβραμίδην, Ἰλισσοῦ 1, Νίκαια Πειραιῶς. Δυστυχῶς δὲν δύνασθε νὰ λάβετε σύνταξιν οὔτε λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας, δεδομένου ὅτι ἢ εἰς Μ. Ἀσίαν ἐφημεριακῆ ὑπηρεσία σας δὲν ἀναγνωρίζεται, ἢ δὲ ὑπόλοιπος τοιαύτη ἐν Ἑλλάδι δὲν εἶναι ἀρκετὴ διὰ τὴν συνταξιοδότησίν σας. Ἄλλ' οὔτε σύνταξιν λόγῳ γήρατος δύνασθε νὰ λάβετε, ἐφ' ὅσον δὲν ἔχετε συμπληρώσει τὸ 75ον ἔτος τῆς ἡλικίας σας. — Αἰδес. Θεμ. Σαλαμπασιδην, Λιβερά Κοζάνης. Γράφατέ μας ἀκριβῶς τὴν χρονολογίαν, κατὰ τὴν ὅποιαν ἀνελάβετε ὑπηρεσίαν εἰς Λιβερά. Πάντως ἐὰν ἀνελάβετε ὑπηρεσίαν τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1923, δικαιούσθε συντάξεως. Σχετικῶς πρὸς τὸ ποσὸν τῆς ὀφειλῆς σας εἰς τὸ Τ.Α.Κ.Ε., θὰ σᾶς γράψωμεν εἰς προσεχῆς φύλλον τοῦ «Ἐφημερίου». Θὰ ἀναμένωμεν ἐπιστολήν σας μὲ λεπτομερῆ στοιχεῖα. — Αἰδес. Κ. Δ. Κουτσομπέλην, Καλοθρόνιον Λοκροῖδος. Δὲν μεταβιβάζεται ἡ σύνταξις εἰς τοὺς ἐνηλικίας υἱοὺς τῶν συνταξιούχων, γνησίους ἢ υἰοθετηθέντας, ἀλλὰ μόνον εἰς τὰς ἀγάμους θυγατέρας τῶν ἠσφαλισμένων καὶ εἰς τοὺς ἀνηλικίους, τοὺς μὴ συμπληρώσαντας τὸ 21ον ἔτος υἱοῦς. — Αἰδес. Κωνστ. Παπαχρονάκην, Πλάτην Λασηθίου Κρήτης. Δυσπόμεθα, διότι δὲν δυνάμεθα νὰ ἐνεργήσωμεν διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς συντάξεώς σας. Ὑμεῖς δὲν ἐλάβετε προσαύξησιν λόγῳ τῆς ἄρσεως τοῦ περιορισμοῦ τοῦ 80%^ο, διότι ὅταν ἐσυνταξιοδοτήθητε ἐλάβετε σύνταξιν, ἢ ὅποια δὲν εἶχεν περικοπῆ. Ἡ διαφορὰ ὀφείλεται εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ συνεφημέριός σας εἶχε περισσότερα συντάξιμα ἔτη, δεδομένου ὅτι ἐγεννήθη τὸ 1880, ἐνῶ ἐσεῖς ἐγεννήθητε τὸ 1878. Ὑμεῖς εἶχετε συμπληρώσει τὸ 75ον ἔτος τῆς ἡλικίας σας τὸ 1953. Τὰ μετὰ τὸ 1953 ἔτη τῆς ὑπηρεσίας σας δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς συντάξεώς σας, ἀλλὰ μόνον τὰ μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ 75ον ἔτους. Ὁ συνεφημέριός σας, ὡς νεώτερος, συνεπλήρωσε τὸ 75ον ἔτος δύο ἔτη ἀργότερα, δηλ. τὸ 1955. Τὰ δύο αὐτὰ ἔτη ἦσαν δι' αὐτὸν συντάξιμα, ὡς διανυθέντα πρὸ τοῦ 75ον ἔτους. Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο εὐρίσκεται ἡ διαφορὰ συντάξεως. — Αἰδес. Ἀθανάσι. Μάνον, Μύλους Φθιώτιδος. Θὰ λάβετε σύνταξιν 826 δραχ. μηνιαίως καὶ ἐφ' ἅπαξ βοήθημα ἐκ τοῦ Ταμείου

*Αρωγῆς περὶ τὰς 11.800 δραχμάς. Τὸ ζητούμενον τεῦχος τοῦ «Ἐφημερίου» ἀποστέλλεται ταχυδρομικῶς. Σχετικῶς πρὸς τὴν ὀφειλὴν σας εἰς τὸ Τ.Α.Κ.Ε. θὰ ἀπαντήσωμεν εἰς προσεχῆς τεῦχος.

ΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἄρχιμ. Γεωργίου Δελέγκα, Ὁ ἱερεὺς ἐξομολογούμενος. — Χρυσόστομος, Ὁ πέμπτος λόγος περὶ ἱερωσύνης (Μετάφρ. Θεοδ. Σπεράντισα). — Βασ. Ἡλιάδης, Ἡ στρόφῃ τοῦ συνόλου πρὸς τὴν χριστιανικὴν πίστη. — Ἀνθίμου Θεολογίτου, Νέα συνειδησις. — Φώτῃ Κόντογλου, Βλάσιος Πασκάλ ὁ διὰ Χριστὸν Σαλός. — Βασ. Μουστάκη, Κηρύγματα εἰς τὰ Ἐδαγελικά Ἀναγνώσματα τῶν Κυριακῶν τοῦ ἔτους 1958. — Εἰδήσεις τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. — Ἀλληλογραφία.

Ὁ «Ἐφημέριος» εἶναι πρόθυμος νὰ δίδῃ ἀπαντήσεις εἰς ἐρωτήσεις ἐπὶ ἀποριῶν, ἀναφερομένων εἰς ζητήματα, τὰ ὅποια ἔχουν σχέσιν πρὸς τὸ ἔργον τοῦ Ἐφημερίου (ποιμαντικόν, λειτουργικόν κ.λ.). Ἐπομένως οἱ εὐλαβέστατοι Ἐφημέριοι δύνανται νὰ ἀπευθύνουν πρὸς τὸν «Ἐφημέριον» ἐρωτήματα ἐπὶ τοιούτων ἀποριῶν. Αἱ ἀπαντήσεις εἰς αὐτοὺς θὰ δίδονται εἰς τὴν σελίδα τῆς ἀλληλογραφίας, εἴτε εἰς ἄλλην εἰδικὴν σελίδα.

Παρακαλοῦνται τὰ Μητροπολιτικά Γραφεῖα, ὅπως ἐπιστρέφουν συμπληρωμένας τὰς κατὰ τρίμηνον ἀποστέλλομένας καταστάσεις μεταβολῶν τῶν Ἐφημερίων. Ἄνευ τῶν καταστάσεων τούτων εἶναι ἀδύνατος ἡ ἐνημέρωσις τοῦ Περιοδικοῦ ἐπὶ τῶν γινομένων μεταθέσεων, διορισμῶν, θανάτων καὶ λοιπῶν μεταβολῶν.

Παρακαλοῦνται οἱ ἀποστέλλοντες ταχ. ἐπιταγὰς πρὸς τὰ περιοδικὰ «Ἐκκλησία», «Θεολογία» καὶ «Ἐφημέριος», ὅπως σημειώσιν ἐπ' αὐτῶν τὴν αἰτίαν τῆς ἀποστολῆς.

Δι' ὅ,τι ἀφορᾷ εἰς τὸν «Ἐφημέριον» ἀπευθυντέον :
Πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Περιοδικοῦ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ»
Ὁδὸς Φιλοθέης 19—Ἀθῆναι. Τηλ. 27-689.

*Υπεύθυνος Τυπογραφείου: Τ. Ρούτσος, Κουκουλάρη 9, Ν. Χαλκηδόν.